

à la bárdos

XXVI. ÉVF. 2014. ÉV
www.blg.sulinet.hu VAKÁCIÓ

A TATABÁNYAI BÁRDOS LÁSZLÓ
GIMNÁZIUM ÉLMÉNY-
MAGAZINJA.
MEGJELENIK
ÉVENTE
ÖTSZÖR

10

*Szemesnek
áll a világ!*

3

*Retróbuli
törölve*

12

*Sírjában forog
William?*

14

*Tatai
edények*

16

*Dallamok
az úrből*

Még mindenki bizakodott

Mama szorit téged, és melegen tart, ó, kicsim,
hidd el, Mama segít, ha épül a fal

Nagy hírek a kisvilágból

A függőség hálójában

Május 19-én hétfőn drogprevenációs előadáson vett részt a 8. osztály németes csoportja. Tatabányán a Puskin Művelődési Ház előtt találkozott a társaság reggel 8 órakor.

FORRÁS: INTERNET

A kísérőnk és tanárunk Katonáné Berki Ildikó tanárnő volt. Körülbelül kilenckor, mikorra már mindenki odaért a találkozási helyhez, együtt regisztráltunk az előadásra. Az első előadást a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság képviselői tartották. Egy játékos és cseles drogvizsgáló készültek az ott lévő iskolák gyermekei számára. Egy rövid szünet után a nap fő eseménye következett. Ekkorra a Puskin zsúfolásig megtelt. Az elismert Dr. Zacher Gábor toxikológus **▶▶** tartott vicces és érdekes tájékoztatót a drog veszélyeiről. Kivétítőn bemutatta nekünk, hogy egy pók hogyan sző különböző pókhálót eltérő drogok hatására. Már ez is nagyon hatásos volt, de az is megdöbbenett, hogy hetente új drog készül a feketepiacra/drogpiacra. Zacher Gábor az előadás végén óriási tapsvihart aratott. Egy újabb rövid szünet után a Komlóról érkezett, függőségből már kigyógyult fiatalok előadását hallgathattuk meg. Elmesélték a függőség előtti életüket, beszéltek a családjukról, és arról is, hogy mi volt az oka annak, hogy ebbe az állapotba kerültek. Közülük mindenkinek más-más volt a családi körülményei, de egy dologban megegyeztek, hogy magányosok voltak, és úgy gondolták, ebben segített nekik a drog vagy az alkohol. Összességében érdekes dolgokat tudhattunk meg a drogokról. Mindegyik előadásnak megvolt a sajátos hangulata és varázsa. **DEMETER ZALÁN**

Diákjaink városi rendezvényeken

Gimnáziumunk tanulói különböző városi rendezvényeken szerepeltek az elmúlt hetekben. Az április 16-17-én A Vértés Agorájában megtartott Nyitott Kapuk rendezvénysorozat keretén belül a KEM-i Katasztrófavédelmi Igazgatóság által szervezett kiállítás megnyitóján Sándor Eszter tizedik és osztályos tanuló szavazatát hallgathatták meg az érdeklődők. Április 17-én Dr. Sopowné Balogh Elvira tanárnő vezetésével osztálya, a kilencedik a Levegő Munkacsoport munkatársának előadásán hallhatott aktualitásokat a környezetszennyezésről, a levegőszennyezésről. A Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság és a Komárom-Esztergom megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság április 29-én délelőtt tartotta közös, 2014. évi rendőr- és tűzoltónapi ünnepségét Tatabányán A Vértés Agorájában. A rendezvényen rendőri vezetők, polgármesterek, szolgáltatók adtak át jutalmat a megye rendőreinek és tűzoltóinak. Ezen az ünnepségen is Sándor Eszter tizedik és osztályos tanuló szerepelt, de egy másik verssel Vajda Roxána (10. d) is köszöntötte az ünnepeket.

KOLBERT ERIKA

A Bárdos-kártyával a pénzvilágban

Katonáné Berki Ildikó tanárnő ötlete alapján lehetőséget kaptunk (mi, a 8. osztály lány tanulói) egy bankbeli látogatásra. A látogatás megszervezésében nyújtott segítségért köszönet illeti Balatoni Norbertet, a szülői választmány elnökét is.

2014. április 24-én, csütörtökön fél nyolckor találkoztunk az OTP Bank előtt. Itt Kó András, a lakossági üzletág vezetője fogadott minket. Először rövid tájékoztatót kaptunk az utcáról 0-24 órában elérhető bankautomata (ATM) szolgáltatásairól (kézpénzfelvétel, befizetés, számlaegyenlegkérdezés, telefonfeltöltés stb.). Ezután bementünk a bankfiók ügyfélterébe, ahol a bank kollégái huszonegy

pultnál állnak az ügyfelek rendelkezésére. Az ügyfélterben először az árfolyam-kivetítőről és ehhez kapcsolódva a valuta és deviza közötti különbségről, különböző árfolyam típusokról kaptunk rövid összefoglalót, valamint a külföldön történő készpénzfelvételhez kapcsolódó költségek csökkentésének lehetőségeiről. Ezt követően tájékoztatást kaptunk arról, hogy a különböző pultnál ülő munkatársak milyen típusú banki szolgáltatással állnak az ügyfelek rendelkezésére. Ezen belül láthattuk azt, hogy bizonyos szolgáltatások csak a pultnál vehetők igénybe (papíralapú átutalások, vállalkozások számlavezetésével kapcsolatos, valamint pénztári szolgáltatások).

Rövid útmutatót kaptunk a bankkártyával igénybe vehető szolgáltatásokról, melyeket már mi is igényelhetünk. Az OTP Bank gimnáziumunkkal kötött egy megállapodást, hogy a gimnázium diákjai, ha kártyát igényelnek, úgynevezett Bárdos-kártyát kapnak, melyen a sulink képe látható.

A fiók bejáratától jobbra egy érintőképernyős monitor volt található, amely a már megismert elektronikus szolgáltatások mellett internetes kapcsolatfelvételre, sőt számítógépes játékokra is lehetőséget nyújt. A mintegy 40-45 perces tájékoztató végén a bank apró ajándékokkal kedveskedett (színes ceruza, pénztárca), illetve mindenki kapott egy igénylőlapot a leendő Bárdos-kártyánkhoz.

BALATONI KINGA

Sporteredmények

ORSZÁGOS EREDMÉNYEK A DIÁKOLIMPIÁN **▶▶** Sífutásban Schöffner Attila 1500 méteren az 5., 3000 méteren a 11. helyen végzett, Makacsek József 800

méteren 6. lett. Jégkorcsolyában hosszú távon 2. helyen végzett Frecska Péter és Talabér Hanna, 4. lett Mohi Petra, Remete Solt pedig 6. Rövid távon a 2. helyet Talabér Hanna szerezte, Frecska Péter 3., Mohi Petra és Remete Solt 4., Nemes Alexandra 5. lett.

Görkorcsolyázóink közül Remete Solt a dobogó legfelső fokára állhatott, Talabér Hanna a 2., Mohi Csilla a 4. helyen végzett. Cselgáncsban Kovács Fanni 3. lett. Petanque-csapatunk az országos 5. helyet szerezte meg, tagjai Berta Zsuzsanna, Bodnár Boglárka és Hornyák Áron. Távolugrásban Kancz Flóra a 16. helyen végzett. **MEGYEI EREDMÉNYEK** **▶▶** Sífutásban Makacsek József megnyerte 800 méteren a versenyt, Schöffner Attila 1500 méteren első, 3000 méteren második lett a megyei bajnok. Távolugrásban Stibinger Dóra a 2. helyet szerezte meg.

VÁROSÍ EREDMÉNYEK

Jégkorcsolyázóink közül ketten állhattak a dobogó legfelső fokára: Mohi Petra és Remete Solt, a második helyen végzett Frecska Péter, Nemes Alexandra és Talabér Hanna. A Coca-cola kupán a fiúk és a lányok egyaránt a második helyet szerezték meg.

Lemaradt a sikerlistáról

Gratulálunk Zámbo Vivien Kitti 11. b osztályos tanulóknak, aki a Pro Vértés Közalapítvány Fedezd fel a helyi természeti értékeket! című fotó- és videópályázatán középiskolai kategóriában fényképeivel második helyezést ért el. Műveiből lapunk következő számában válogatást közlünk.

Csernoviczki Éva aranyérmert nyert június 21-én az olimpiai válogatón!

FORRÁS: INTERNET

À LA BÁRDOS **▶▶** XXVII/2014. vakáció hava

A FILM PEREG TOVÁBB!
M megjelenés után két héttel az
À LA BÁRDOS már nagy felbon-
tásban letölthető a sulí honlapjá-
ról: www.blg.sulinet.hu

Az ország második legjobb diáklapja

Május 16-án, pénteken Budapes-
ten, a Millenáris Parkban rendezte
meg a Sajtófesztivált hazánk má-
sodik legnagyobb médiaszervezete,

Küldöttégünk a Diákújságírók Országos Egyesületének sajtófesztiválján a Millenárison

a Diákújságírók Országos Egye-
sülete. Iskolánkat az À La Bárdos
jelenlegi és volt szerzőiből, mun-
katársaiból szerveződtött tizenegy
fős küldöttség képviselte Dobrova
Zita és Nagy Tamás tanár-szerkesz-
tők vezetésével. A színes, izgal-
mas eseményfolyamon tanulóink
rendkívül jól szórakoztak, és elé-
gedettségük tovább fokozódott a
délután három órára meghirdetett
díjkiosztón, ugyanis az À La Bár-
dos az év középiskolai diákújságja
kategóriában országos második
helyezést ért el!

ALAB
INFO

Összetartozás határon innen és túl

A trianoni békediktátumot 1920-
ban június 4-én irták alá, ez a nap
négy éve a nemzeti összetartozás
napja. Az erről szóló törvény így
rendelkezik a megemlékezés fel-

www.blg.sulinet.hu

adatáról: „e cselekedettel hozzá-
járulunk a Kárpát-medencében
együtt élő népek és nemzetek
kölcsonös megértésen és együtt-
működésen alapuló békés jövőjé-
hez.” Az idei megemlékezés azon-
ban nem állt meg a Trianon-prob-
lematikánál. Az iskolai televíziós
láncon keresztül Nagy Tamás tanár
úr Magyarország anno című össze-
állításában különböz korszakok,
legtöbbször a múlt és a jelen
egy-egy azonos témájú fotójának
összehasonlítását láthattuk. A vetí-
tés alatt a Ghymes együttes Tánc a
hóban című dalát hallhattuk, amely
a zenekar felvidéki

tagjai, hangzásvilága és hangula-
ta által is emlékeztetett az ösz-
szetartozásra, együttműködésre.
A tanulságos képpárok hatására
valóban ösztönzést érezhettünk
az együttműködésre a Kárpát-med-
encében élőkkel, de ugyanakkor
megértettük, hogy az összetar-
tozás és összefogás a határain-
kon belül is fontos ahhoz, hogy
az országban maradt értékeket
ne hagyjuk veszni, hogy ápoljuk
hagyományainkat.

JUHÁSZ ZOLTÁN

Retróbuli törölve!

– AVAGY ISKOLAI RENDEZ-
VÉNYEK, AMELYEKRE
SOHA NEM KERÜLT SOR
Iskolánkban május 23-án
újra – majdnem – megren-
deztük az idei – szintén
majdnem – megtartott
farsangi bált helyettesítő
retróbulit. Majdnem.

NAGY TAMÁS ILLUSZTRÁCIÓJA

A DÖK diákképviselői kicsit
olyanok, mint az aranyhalak: egy
idő után valahogy mindig elfelejtik,
hogy akárhányszor programot kí-
válnak szervezni, az önhibájukon
kívül mindig kudarcba fullad. Né-
hányan pedig azt az – ezek szerint
– régmódinak titulált közhelyet lát-
szanak elfelejteni, hogy „progra-
mot a diákoknak szervezünk, nem
a létszámnak...”

Így történt ez most is. Csak
hogy valamilyen rejtélyes okból
kifolyólag erről mindenki hama-
rabb értesült, mint maguk a szer-
vezők. A felháborodás első hulláma
akkor következett be, amikor a
felsőbb osztályok értesültek róla,
hogy szó szerint ki vannak tiltva
az idei retróbuliról. A nevelőtes-
tület tagjai döntésüket azzal in-
dokolták, hogy ez a program a
farsangi bál pótlására szolgál, mely
látszólag a fiatalabb korcsoportot
vonzotta volna döntő arányban.
Ezt az állítást, mint a DÖK egyik
diákképviselője, itt és most cáfol-
nám meg; ugyanis a fent említett
rendezvényre döntő többségében
a nyolcadik évfolyam feletti osz-
tályok jelentkeztek. Máskülönben,
ha így lett volna, sem szolgálhatna
kifogásként arra, hogy több évti-
zedre visszanyúló hagyományokat

egy laza mozdulattal a szőnyeg
alá söpörjünk, fittyet hányva szo-
kásainkra, a diákokra és magára
az iskolaközösségre. A végén egy
program elmaradása már termé-
szetessé válik, így lehet, hogy az
évváró bográcsparti lehetősége
napirendre sem került.

Sajnálatos és szígyenletes
módon a 2013/2014-es tanévre
tervezett programok több mint
felét nem rendeztük meg. Lehet
ujjal mutogatni és a másikat hi-
báztatni emiatt, bár nem éri meg,
hiszen mi megtettünk minden töl-
lünk telhetőt, sőt, még csak azt
sem mondhatjuk, hogy az érdeklő-
dés hiányának köszönhetőek a
sorozatos szervezésbeli kudarcok.
A tanulók igenis igényt tartanak
minden egyes lehetőségre, amely-
lyel közösséggé kovácsolódhatnak
a diákság; de iskolai programok
híján a különböző érdeklődésű-
korú-nemű nebulók nem fognak
tapsra csak úgy összefogni.

Azonban még semmi sincs
veszve; nyakunkon a 2014/2015-ös
tanév, csupa-csupa új lehetőséggel
és megvalósításra váró program-
mal, amelyek, reméljük, lehető-
sítik sikerebbé válni, mint
idén voltak.

SZOLNOKI MINNA

Magyarország anno

A kassai születésű Mária Sándor, a huszadik
század irófejedelme így vallott az egyén
függetlenségéről:

„Az ember, aki nem pártra és világ-
nézetre, hanem műveltségre és a minő-
ség elvének versenyére esküdt fel,
mindig is ellenfél marad.”

Selmeci hagyomány
az óvárosi gimnáziumban

Háromosztálynyi ballagó

Sokat gondolkodtam a ballagás hagyományán, jelentőségén, és azon is, hogy hogyan lehetne úgy megírni ezt a cikket, hogy ne legyen unalmas a diákok számára, vagy valami új megközelítést adhassak az évről évre ismétlődő témának. Ezért azon is elgondolkodtam, hogy vajon kik lehetnek azok a diákok, akik egyáltalán tudják, hogy mi a ballagás szó jelentése és a múltja, azt, hogy honnan ered a ballagás mint szokás. Utánanéztam, és egész izgalmas dolgokat találtam.

A hagyomány a valétálás (valentas~búcsúzó) szokásából származik, Selmecbányáról indult el az 1870-es években, amikor a helyi Erdészeti és Bányászati Akadémia hallgatói az iskolától való búcsúzásuk gyanánt a „Ballag már a vén diák...” kezdetű dalt énekelték el. A tapasztalat azt mutatja, hogy, ez a mai időkben sincsen másképpen, sőt a tarisznyába is ugyanazokat teszik (pogácsát, sőt, pénzért) a 19. század óta. A ballagás egyben a gyermekkor végét és a felnőtté válás kezdetét is jelképezi.

A Bados László Gimnáziumban 2014. április 30-án, egy napsütéses délelőttön felöltöztek újra szép ruhába a diákok, hogy végső búcsút vegyenek iskolájuktól. A szalagavató után a bal-

ILYENEK VOLTUNK?

A végzős évfolyam utolsó tanítási napján ismét megtekinthették a tizenkettedikesek a kifejezetten nekik készített zöldnap programot. A bolondballagás után viccesebbnél viccesebb ruhakölteményekben foglalták el a helyüket a nekik fenntartott tornapados páholyban, és kezdődhetett is a paródiák sora. A nevetésből idén sem volt hiány, hiszen a tizenegyedikes osztályok Oscar-díjas alakítást nyújtottak. Először a 13. césék biológia- és történelemórját játszotta el többet között a Hajagos Pityut alakító Barkóczi Gergely vagy a Soporné Balogh Elvira tanárnőt tökéletesen megformázó Tóth Luca Julianna. Ezután a 12. ásk történelem-, illetve emelt matematikaórája következett, ahol a Körtvélyfáy Attila tanár urat alakító Hlotyák Mátyás és a Kis Dávidot alakító Vörös Zsombor is kiváló volt. A sort a 12. dések magyar-, illetve angolrája zárta. Kétségtelenül a legnagyobb nevetés a magyarórán volt, ugyanis Kiss Szabina lehangolóan játszotta Fadilné Eizen Erika tanárnőt, de a Kómúves Zsoltot alakító Hibbey Levente előadása is nagyon jóra sikerült. A tizenegyedikesek a parodizálás után átadták a terepet a végzősöknek, akik egy Bikini- és egy Kispál és a Borz-slágerrel búcsúztak a gimnáziumi éveiktől.

ANTAL DALMA

lagás volt a következő különleges, ünnepélyes esemény a végzős tanulók számára. Az előző napon megtartott humoros búcsú, a zöldnap a közösség tagjainak szólt. A ballagás hivatalos és megható ceremóniája már a vendégeknek, rokonoknak is lehetőséget adott arra, hogy együtt éljék át a pódiumon álló, csokrok szorongató háromosztálynyi diákkal a felnőtté avatás pillanatait.

Ahogy az intézményvezető úr is megemlítette beszédében, sajnos áprilisban már rég elnyílottak az orgonák, így a díszítés kis gondot jelentett a búcsúztató diákok számára, többnyire más virágokból kellett megcsinálni, mint orgonából. Ettől függetlenül minden ballagató osztály kített magáért, és a folyosók, termek a gimnáziumhoz méltóan néztek ki. Az ünnepség közben szembesülhettünk azzal, hogy még mindig vannak lelkes tanulók, akik sokéves munkájukkal kiérdemelték különböző díjakat. A paletta széles volt: több diák kapott tanulmányi eredményéért vagy sportolói teljesítményéért, tanulmányi versenyeken elért kiemelkedő helyezéseért elismerő oklevelet és könyvjutalmat, de voltak olyanok is, akik kiemelkedő közösségi munkájukért kaptak a nagy nyilvánosság előtt dicséretet. Az iskolai rendezvényekhez híven, a ballagóknak szóltak a búcsúzó vagy búcsúztató beszédek, egy Kipling-vers is felolvasásra került, és megszólaltak az énekkar hagyományhoz hű dalai is, mely műsorszámok hol önfeledt nevetést, hol könnyeket tudtak előcsalogatni a ballagókból és a közönségből egyaránt. A műsor a szokásos rendben folyt, de számomra megemléltendő dolog az is, hogy most nem egy diák, hanem Kolbert Erika tanárnő volt a narrátor. Az én emlékezetem szerint még nem volt olyan, hogy egy tanár végezte volna el ezt a feladatot – megjegyzem, nagyon színvonalasan.

A ballagóknak általában a ballagás nemcsak egy önfeledt kis ünnepély, mert már ott van bennük a drukk a következő heti érettségi miatt. Ez is bizonyítja, hogy fel kell nőniük a feladathoz, hogy az érettségi kinek-kinek a maga módján,

önmagához mérten sikeres legyen, és továbbléphessenek akár a munka világába, akár a felsőoktatásba. Talán még nem a nagybetűs életbe lépnek, de egy új szint kezdődik életükben, mely az érettséggel valóban megkezdődik. Ehhez az úthoz és az új kihívásokhoz kapcsolódott

Jutalmat kapott az évfolyam kiemelkedő karatebajnoka, Selmeci-Tolvay Bernadett is a 13. c-ből

NAGY TAMÁS FELVÉTELEI

az intézményvezető úr is ünnepi beszédében, mellyel megidézte a múltat is, de szolgált a jövővel kapcsolatban is intelmekkel mindannyiunk, a Badosban maradó közösség nevében is: „Legjobb a perspektíva a hegyoldal közepéről. Fölkapaszkodtál bizonyos magasságig, körülnézhetsz, és látod, még előtted a lehetőség, az út felfelé visz. Tehát tekintetel előre, gyűjts erőt, mi figyelünk téged és biztatunk.”

Hagyományos és újszerű elemek váltották egymást a ballagás Forgatókönyvében: a 11. évfolyam részéről két tanuló (Ökrös Georgina és Rajcsány Márk alul) búcsúzott a végzősöktől, akiknek emlékeit Kovács Loretta (12. d) foglalta össze, míg a narrátor ezúttal nem egy e célra felkészített tanuló, hanem egy magyarszakos pedagógus (Kolbert Erika) volt.

Önkéntes véleményadás az önkéntességről

FOTÓ: DOBROVA ZITA

AZ ELMÚLT években már rengeteget írtam az önkénteskedésről, és szerencsére mindig újabb és újabb cikkeket lehetne írni a sok lelkes önkéntesről vagy éppen kötelező iskolai közösségi szolgálatát végző diákokról. Az idei önkéntes munkát a korábbi évekhez hasonlóan szívügyének tekintette Fadilné Eizen Erika tanárnő, de Glodánné Kovács Andrea tanárnő is, akinek a feladata az intézményi közösségi szolgálat koordinálása.

Az önkéntesség és az iskolai közösségi szolgálat elvileg szétválasztandó fogalom, hiszen az utóbbi nem önkéntes, a megvalósítás területei azonban gyakran fedik egymást. A közösségi szolgálat lehetősége talán a kilencedikeseket még nem biztos, hogy annyira foglalkoztatja, ám a felsőbb évfolyamos diákokat annál inkább. A mostani alkalommal kíváncsi voltam, hogy a diákok hogyan vélekednek az önkéntességről és a néhány évfolyamot már érintő közösségi szolgálatról, így megkértem néhány bárdosost, hogy meséljék el tapasztalataikat, élményeiket, vagy azt, hogy nekik mit jelent az a szó, hogy önkéntesség.

Benyomásairól elsőként Juhász Tamás vallott így: „személy szerint nekem rossz volt, hogy nyolc óránál többet sajnos már nem igazolhatnak, mert én a Puskinban szoktam „nyomni”. Van úgy, hogy ott vagyok, mondjuk, körülbelül este tíz óráig, de csak egy órát tudnak igazolni, mert az ottani igazolás csak este hét és nyolc óra között zajlik. A plusz munka az már tényleg csak önkéntesség.”

Anonim vélemény-

adóm kíméletlenül őszinte volt: „Ne haragudj, Edina, de én nem szeretnék hazudni neked, nekem eddig a tapasztalataim elég negatívak voltak, ugyan csinálom az önkéntes munkát, de vannak olyan emberek, akik ettől a dologtól elveszik a kedvem.”

Osztálytársam, Bakó Lídia igazán megható véleményével, neki még nem is kötelező ledolgoznia az ötven órát: „Igazából felhoznám azt, amikor karácsonykor semmit nem kaptak az idősek, csak mi vittünk nekik szaloncukrot, és ez volt az összes ajándékuk. Vagy ahogy csak megszólítottuk őket, és beszélgettünk velük, aztán elsírták magukat, ez nagyon megindító élmény volt számomra. Tappancsos élményeimből az jut eszembe, hogy néhány ember segítségével mennyit jelent az ott dolgozóknak, csak annyi is, hogy elvittük pár körre sétálni a kutyákat. Elgondolkodtat az is, hogy vannak olyan idősek, akik az összes nyugdíjukat szinte leadják az otthonba (mert úgy tudom, ez kilencven ezer forint) és alig marad nekik valami... Ahhoz képest, hogy mi, akik egészségesek vagyunk, mennyit nyavalygunk, és nem vagyunk hálásak azért, hogy nem kell így élnünk, mert szinte teljesen természetesnek vesszük...”

Fábián Klaudia, az iskolai és városi diákönkormányzat elnöke így foglalta össze a közösségi szolgálat tapasztalatait: „Szerintem van előnye is annak, hogy belekóstolhatunk a munkába, méghozzá önként, hiszen egy kis tapasztalatot is szerezhünk: én például

városi rendezvényen is segített, mint önkéntes, de szerintem ugyanilyen jó lehet akár mesét felolvasni vagy segédkezni egy óvodában, bár én picit sokallom az ötven órát, meg az évekre való szabályzást.”

A 23. c osztályban tanuló Auer Alexandra a következőképpen nyilatkozott: „Több munkalehetőségben részt vettem, mire megtaláltam a nekem legmegfelelőbbet. A Kodály téren lévő újárósi közösségi házban idős néni- nek segítettünk pár barátommal a számítógép használatban. Nagyon kedves, aranyos néni- ket ismertünk meg, úgy éreztük ott magunkat, mintha a nagymamáinknak magyaráznánk, vagy akár egy barátnőnknek. Önkéntes munkaként tartjuk számon, de nem érzem annak. Nagyon élveztük, és az akkori

főnökünk nemrégiben vissza is hívott minket egy rendezvényre, mert tudja, hogy imádtunk oda járni, és minket is nagyon szerettek. Természetesen nem hagyjuk ki, még ha teljesítettük is a kötelező ötven órát.”

CSIZMADIA EDINA

KÖZÖSSÉGI KÉRDŐÍV

Mennyire vagy tájékozott az iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatban? Az igaz állítások mellé tegyél egy X-et! A következő számban a megoldásokat közöljük majd. Ha sürgősen tudni akarsz, jól válaszoltál-e, fordulhatsz Glodánné Kovács Andrea tanárnőhöz, az iskolavezetéshez vagy osztályfőnöködhöz.

1. A közösségi szolgálat egy új tantárgy.
2. Az iskolai közösségi szolgálat azonos az önkéntességgel.
3. A közösségi szolgálat tevékenységének koordinálása nem az iskola feladata.
4. Az iskolai közösségi szolgálat a világ több országában is kötelező.
5. A közösségi szolgálati tevékenységet nem lehet a diák saját iskolájában végezni.
6. Az iskola nem igazolhatja a közösségi szolgálat elvégzését.
7. Mindegy, hogy mit csinál a diák, csak segítsen.
8. Az iskolai szünetek alatt nem teljesíthető az IKSz.
9. A kötelező ötven órát egy év alatt kell teljesíteni.
10. Az iskola vagy a KLIK biztosítja a közösségi szolgálat megvalósításához szükséges eszközöket, és fedezi az útiköltséget.
11. Aki nem teljesítette és igazolta az ötven órát, az nem érettségizhet.
12. A pedagógusképzésben vannak már olyan kurzusok, amelyek a közösségi szolgálat módszertanára készítik fel a középiskolai tanárokat.
13. A közösségi szolgálat csak szükséges rossz.

(Az állítások a Demokratikus Ifjúságért Alapítvány kiadványából származnak <http://www.i-dia.org/2014/04/elsosegely-csomag-iskolai-kozossegi.html>.)

Önkéntesen a tiszta Magyarországért

Kétfajta ember tehet arról, hogy akár az iskolában, akár azon kívül úgy érezzük, hogy egy szemétrakás tetején élünk. Az egyik fajta az, amelyik eldobja a szemetet, a másik az, amelyik nem veszi fel. A tiszta Magyarországért dolgozó önkéntesek ezúttal három napig igyekeztek eltakarítani azt, amit honfitársaik korábban eldobáltak. Iskolánk azon tanulói, akik épp nem osztálykiránduláson vettek részt, május 10-én szombaton, egy tanítás nélküli munkanapon csatlakoztak az országos mozgalomhoz, a Te szedd akcióhoz. Glodánné Kovács Andrea szervezésében diákok, tanárok szedték a szemetet az iskola környékén, a játszótéren, a kegyeleti parkban délelőtt tíztől egy órán keresztül. Míg a helyi szervezésű szabadcsapat a Bárdos környékét tette rendbe, volt olyan tanár is, aki a tágabb környezetünkre is gondolt, és családjával a kéktúra útvonalának egy szakaszán végezte az önkéntes munkát.

www.blg.sulinet.hu

Amit Pisti megtanult, István sem felejt

Trefort-konferencia vendégelőadókkal

FOTÓ: BALI ZSOLT

A Trefort Ágoston Tudományos Diákkör év végi konferenciája várta az új ismeretekre vágyókat és az érdeklődőket május huszonkilencedikén, csütörtökön délután a 216-os teremben. A rendezvényen a 9. osztály lelkes diákjai látták vendégül a közönséget. – DEMETER DIÁNA tudósítása

Az előadások rendkívül sokszínűek és sokrétűek voltak. Az intézményvezető úr is megtisztelte jelenlétével a rendezvényt, és köszöntötte az idelátogatókat. Az első előadást osztálytársam, Juhász Zoltán (▶▶ **képünkön**) tartotta. A tatai fazekasságról szóló prezentációja alatt nemcsak Zoli lehangoló előadásmódja, hanem a témája is izgalomban tartotta a jelenlévőket. Zoli egyébként ezzel az előadásával részt vett a TUDOK-on, és a Kutató Diákok Esszépályázatának különdíjasa lett. Gerlach Rebeka bemutatója a kettéosztott Németország helyzetét vázolta fel az illegális és legális határátkeléseket, illetve a Checkpoint Charlie-t helyezve a középpontba. Bali Zsolt a tatai Esterházy-várszínház kezdeti időszakát, fénykorát és a megszűnésének körülményeit mutatta be előadása során. A következő előadó Valics Máté, nyolcadikosként a konferencia legfiatalabb résztvevője volt. A srác előadása főként a fiúknak kedvezett, de még én is érdeklődve hallgattam. Témájául a Forma-1-et és azon belül a Ferrari kiemelkedő teljesítményét választotta. A közönség ezután Szalai Dániel várostörténeti előadását kísérte figyelemmel. Dániel Tataháza városközpontjainak változását vezette végig a város kialakulásának kezdetétől napjainkig. Frida Kahlo, mexikói festőnő szerelmekkel és balesetekkel teli életéről Szolnoki Minna évfolyamtársam tartott előadást. Minna a festőnő képei megidézésével mesélte el Frida Kahlo hol szerencsés, hol (többnyire) szerencsétlen életútját. Szelőczei Dávid bemutatójában a mohácsi csata elvesztésének okait kutatta. Számomra igazán meglepő volt, hogy a csatavesztéshez vezető okok között a gazdasági viszálykodások és az uralkodó rossz külpolitikai kapcsolatai is szerepet játszottak. A következő előadást Varga Réka tartotta, aki a pizza történetét ismertette. Gacsályi Adrienn prezen-

tációja zárta a diákok „részlegét”. Adriennek a Kispál és a Borz, valamint a Quimby dalszövegeit vizsgáló kutatása a TUDOK-konferencián és az esszépályázaton is országos első helyezést ért el. Előadása során a transzcendencia rétegét ismertette a két zenekar dalaiban. Adrienn előadása engem arra inspirált, hogy ennek a két együttesnek a számaint meghallgassam, és szövegeit újraértelmezsem. A konferenciát a hagyományoknak megfelelően Nagy Tamás alapító-mentortanár előadása zárta. Tanár úr a magyarországi magánvasutak történetéről mesélt, e témáról a napokban jelent meg egy általa írott és szerkesztett kiadvány.

A konferencia során sok érdekességet tudtam meg, bár szerintem nemcsak én, hanem a jelenlévő tanárok és diáktársaim is. Az előadások mellé a házigazda osztály a vendégek és előadók számára süteményt, valamint frissítő teát is kínált. Mindenki számára, aki nem tudott részt venni a mostani konferencián, csak ajánlani tudom, hogy a következőre menjen el, mert nem fogja megbánni. ■

Aki szóban és írásban is bajnok lett

Kétszeres TUDOK-győztes a Bárdosban!

2014. március 29-e a legmagyarabb városban, Kecskeméten. Egy nagyon szép, hosszú hajú bárdosos lány veszi át a Tudományos Diákkörök XIV. Országos Konferenciájának első díját – iskolánk történetében először! – az irodalom és mű-

Gacsályi Adrienn megkezdte bravúros előadását a kecskeméti Bányai Júlia Gimnáziumban

FOTÓ: NAGY TAMÁS

vészettörténet szekciójában. A lány Gacsályi Adrienn. Nemcsak ő örül, hanem Nagy Tamás tanár úr és Dobrova Zita tanárnő is, akik felkészítették. Adrienn a győzelem plusz felvételi pontokat jelent, az iskolának pedig hatalmas dicsőséget.

☺ **Mesélj, kérlek, a kutatásod témájáról!**

– A kutatásom témája az égi és a földi világ különbségei a Kispál és a Borz és a Quimby együttesek dalszövegeiben. A két népszerű zenekar dalszövegeiről az embereknek általában elsősorban a társadalombíráló szándék jut eszébe, én azt vizsgáltam, hogy a dalszövegek mögött meghúzódó transzcendens tartalom hogyan egészíti ki a társadalomkritikus mondanivalót. Akit érdekel bővebben a téma, elolvashatja a két legutóbbi iskolaújságban, amelyek folytatásban közölték le az előadásom.

☺ **Miért indultál a versenyen?**

– Már tavaly is indultam ezen a megmérettetésen egy másik szekcióban, és nagyon pozitív élményekkel gazdagodtam, bár akkor nem jutottam a döntőbe, de megnyertem az esszépályázatot. Idén is szívtak felkészítő tanárain, hogy van egy nagyon jó téma, amire Kispál és a Borz- és Quimby-rajongókat keresnek. Rögtön elvállaltam a téma feldolgozását, mivel szerettem volna idén is részt venni a versenyen és a két zenekart is nagyon „komálom”.

☺ **Milyen keretek között zajlott a kecskeméti verseny?**

– Ez egy kétnapos diákkonferencia volt, mindkét nap zajlottak az előadások, az én szekcióm az első napon került sorra. Kutatásom témáját egy tízperces előadásban kellett összefoglalnom, amelyet egy diasor kíséretében mutattam be, majd válaszoltam a zsűri kérdéseire, amellyel megbizonyosodtak arról, hogy a kutatás önálló munka volt, és még nem került sor más által a téma feldolgozásra. Este az érdeklődők választhattak egy dzsesszkoncert vagy egy ismerkedési est közül. Ekkor megismerkedhettünk versenytársainkkal, és új barátokat szerezthettünk. Másnap volt az eredményhirdetés, ahol megtudtuk az eredményeket. Nagy volt az öröm! Az egész rendezvény remek hangulatban telt. Mindenkinek ajánlom a részvételt, bármilyen érdeklődési köre is van, hiszen nagyon sok szekció közül lehet választani, és a díjakon kívül a felkészülés során is sok élményben gazdagodhat.

☺ **Úgy tudom, hogy munkáddal a Kutató Diákok Országos Esszépályázatán is indultál.**

– Igen, a tavalyi eredményen fellelkesülve idén is beadtam előadásomnak tudományos

igénnyel megírt változatát a versenyre. A Magyar Tudományos Akadémián volt a díjkiosztó, és szinte elsem akartam hinni, amikor kihirdették, hogy a szekcióm győztese lettem.

AZ INTERJÚT
HIBBEY LEVENTE
KÉSZÍTETTE

Bárdosos különítmény Keszthelyen

Riport a Helikoni Ünnepekről

Április 24-én reggel rejtélyes körülmények között egy csapatnyi ellenséges bőrönd tűnt fel az iskola aulájában néhány megszeppent, utazás előtt álló diák kíséretében. Rövid egyeztetés, jelenléti-iv-töltőgetés, valamint az egység bárdosos pulóverek kiosztása után Váróri Timea és Máté Marianna tanárnő vezetésével külön busszal indultunk Keszthelyre. Néhány szendvics elfogyasztása után a hangulat már feloldódni látszott, s mire a regisztrációs épületbe értünk, ahol karszalagot és egy egész helikonos túlélőcsomagot kaptunk kézhez, kialakult kicsi csapatunk, amely a következő néhány napban szinte egy fura művészcsaláddá kovácsolódott.

MINT AZ MÁR az előző lapszámból kiderült, idén is lehetőséget kaptunk arra, hogy április 24-25-26-án képviseljük iskolánkat a 2014-es Helikoni Ünnepeken, Keszthelyen. A megmérettetésen iskolánk tizenkét tanulója vett részt: könnyűzene kategóriában Inczédi Judit és Balambér Tamara (12. c) egy csodás duettel, valamint a hosszas egyeztetés után „A falon túliak” névre keresztelt zenekarunk remekelt, melynek tagjai Szendőfi Sára (11. c), Asztalos Timea (9. a), Törköly Petra (12. a) és Szemes András (11. a) voltak. Tóth Luca (11. a) komolyzene-énekes, illetve a Makacsek József (11. a) és Juhász Zoltán (10. a) alkotta klarinét-produkció komolyzene kategóriában képviselte iskolánkat, míg a vers- és prózamonó kategóriában Csizmadia Edinának (12. c) szurkolhattunk, Kiss Viola (11. d) pedig mint folklórénekes lépett fel. A tizenkettedik jómagam voltam, képzőművészet kategóriában indultam.

Szállásunk Hévízen volt, ahol egy csodás apartmanban laktunk. Euforikus lelkiállapotunkat még az a tény sem befolyásolta, hogy az erkély a tetetőre nézett, vagy hogy az idő morcos-duzzogásra változva egyre cudarabbnak tetszett. Alig foglaltuk el a szállásun-

kat, már buszoztunk is vissza Keszthelyre, mivel a Balaton Múzeumban rendezett képzőművészeti kiállítás megnyitójának eredményhirdetése kapcsán is érdekeltek voltunk. Miután a főtéren található Festetics Györgyszobor (alias Gyuri bácsi) önhibáján kívül találkozóponttá lépett elő, fakultatív programokkal teli délután következett: a nyakunkba kaptuk a várost, sétáltunk a kastélyparkban, és bekukkantottunk a három napon keresztül folyamatosan zajló amatőr színjátszó társulatok repertoárjába is. Az esti zivatar sajnálatos módon elmosta a néhány hete Tatabányán is fellépő Kávészünet zenekart, így a művészpallánták a Balaton Múzeum előcsarnokában ismerkedtek és játszottak, egészen a 30Y együttes koncertjéig. Ezután helikoni különjárral tértünk haza hévízi apartmanunkba, ahol a társalgóban még hajnali kettőig hallgathattuk a pizzaszámban zenélő „Falon túliak” zenekari próbáját Harcos Kaprok munkacímével, akik egy gyönyörű Trónok harca főcímdal-feldolgozással léptek fel másnap.

Másnap Szemes Andrásnak köszönhetően korán keltünk, ugyanis már hajnali fél hétkor a folyosón fel-alá rohangászva ösztönözte egy gyors próbára a zenészeket, akik a nyugodt és zavartalan alvás iránti vágyukat a művész úr teljes ignorálásával jelezték. Mozgalmas nap következett: a könnyűzene kategóriában fellépő együttes, valamint Judit és Tamara kettőse a városi sportszarnokba igyekezett, miközben a komolyzene kategóriában a klarinétos Juhász Zoli – Makacsek Józsi duett és Tóth Luca lépett fel. Kiss Viola, vállalva a teljes magányt, a folklórprodukcióknak fenntartott épületben egy kalotaszegi népdalcsoport előadásával versenyzett, Csizmadia Edina pedig előzőben a Festetics-kastélyban szavalta versét. Az ebédnél – amelyet nevezünk jóindulatúan csak „gazdaságosnak” – megtárgyaltuk a nap izgalmait, aztán kisebb csoportokra verődve folytattuk az előző napon félbemaradt fakultatív programokat, szigorúan Gyuri bácsitól kiindulva, akin ezalatt a három nap alatt minden lehetséges és vállalható pózban lefényképezkedtünk. Este egy nagyszabású népzenei koncert után, az egész napos izgalmtól elpilledve buszoztunk a

A SZERZŐ GYŰJTEMÉNYÉBŐL

szállásra, ahol még kiélveztük a tetetőre nyíló erkély tulajdon létezéséből fakadó lehetőségeket, maradék élmünkből, mely javarészt már csak néhány diétás kekszéből és puffasztott rizsből állt, a körülmények dacára háromfogós hajnali vacsorát készítettünk, melyből kettőt a közös konyhán kotyvasztott kakaó tett ki.

Az utolsó napon tragikus koránkeltést követtek el ellenünk szeretett tanáraink, melynek célja a bőröndjeinkből kiszabadult káosz megzabolázása volt. Ez részben sikerült, ám az utolsó menetrend szerinti járatot kis híján elszalasztottuk. Miután csodával határos módon mindannyian beérkeztünk Keszthelyre, mindenki elsielt a saját eredményhirdetésére. Néhány óra múlva remek híreket kaptunk: Tóth Luca bronz, Kiss Viola pedig ezüst minősítést szerzett. Ezúton is gratulálunk nekik és minden résztvevőnek azok nevében, akik ezt eddig nem tették meg.

A Helikoni Ünnepek népszerűségét és nagyszabású rendezését az is bizonyítja, hogy a három napon összesen ötven település százhuszonnyolc iskolájának háromezer-háromszáz (!) tanulója vett részt, és mindannyiunk nevében mondhatom: büszkék vagyunk arra, hogy közöttük lehettünk, és képviselhettük iskolánkat ezen a rangos megmérettetésen. Ha enyhén csalódottsággal is tértek haza azok, akik nem részesültek minősítésben, kárpóolták őket az élmények és a Keszthelyen töltött felhőtlen napok alatt kötött barátságok is. Köszönjük felkészítőinknek, kísérőtanárainknak, és mindazoknak, akik bármilyen formában hozzájárultak ahhoz, hogy ezt a felejthetetlen élményt magunkénak tudhassuk.

SZOLNOKI MINNA

– Tóth Luca Julianna –

Énekesünk a 11. a tanulója. Zenei általánosba járt, ami megalapozta zene iránti szeretetét és érdeklődését. Zongorázik, három éve kezdett el klasszikus éneket tanulni Pitti Katalin érdemes művésztől és Schmidt Mónikától. Az elmúlt egy-másfél évben kezdett el komolyan gondolkodni a zenei pályán, így tervei között szerepel a Zeneakadémia dzsesszének tanszaka is. Érdeklődik az opera, a musical, a dzsessz és a könnyedebb műfajok iránt is. Ez a keveredés érződik a Helikonos dalválasztáson: Clara bölcsődalát énekelte George Gershwin Porgy és Bess című operájából. Bronz minősítést ért el vele.

AZ ÉNEKESEK ÉS MENEDZSERÜK, VÉCSEYNÉ KISS IBOLYA TANÁRNŐ

FOTÓ: NAGY TAMÁS

– Kiss Viola –

A dalos torkú pacsirta a 11. d osztály tanulója. Kilenc éve énekel, és tizenöt éve népi táncos. Minden évben részt vesz a Tiszán innen – Dunán túl Országos Népdaléneklési Versenyen, ahol többször arany és kiemelt arany minősítést kapott. A megyei versenyről több alkalommal továbbjutott az országos népdaléneklési verseny döntőjébe, melyen 2010-ben kiemelt arany minősítésben részesült. A Helikonon ezüst minősítést és különdíjat kapott népdalcsoporttal, az országos népdalversenyen pedig idén szintén ezüst minősítésben részesült.

A PROGRAM a hatodik órában kezdődött, mégpedig az intézményvezető úr beszédével. Köszöntötte az igen nagy számban megjelent diáksereget, tanárokat és vendégeket. Ezt követően Tóth Zsóka, a Vértes Agórája képviselőjében intézett pár szót a tömeghez, majd felkérte Tara Andreát, a bemutatásra szánt színdarab rendezőjét, hogy avassa be a közönséget az előadás részleteibe. Mint ahogy kiderült, az érdeklődők egy Csongor és Tünde-átdolgozás megtekintése előtt álltak, melyet az Árpád lelkes színjátszói, a Szálka színpad tagjai mutattak be a nagydíjnyertesnek. A Bunkerdohány ►► című előadás a Klasszikusok edzőcipőben elnevezésű felhívásra készült, melynek során diaktársaink igyekeztek bebizonyítani, hogy a klasszikus művek igenis lehetnek szórakoztatóak. Természetesen a publikumnak nem is lehetett oka panasza, hiszen az árpádosok által színpadra állított darab érezhetően napjaink fiatalságának szólt, mai környezetben, utcaszínházi feldolgozásban, tele humorral,

SZOLNOKI MINNA: „A művészet már nagyon kicsi koromban vonzott, kisiskolásként már elkezdtem versenyeken indulni. A nagy változás a gimnáziumba érkezésem utáni második héten kezdődött, amikor Kiss Attila tanár úr felfedezte, Geiger Péter tanár úr pedig gondozni és menedzselni kezdte tehetségemet. Azóta sok sikert tudhatok magam mögött. A Helikoni Ünnepeken való részvételem eredménytelensége ellenére életem egyik legszebb élménye volt.”

BALAMBÉR TAMARA tarjáni születésű lány, a 12. c tanulója. Kisiskolás korában furulyán játszott. Másfél év után kezdett el fuvolázni. Hatodikos koráig járt zeneiskolába, ma a tarjáni fúvószenekar tagja. 2008-ban gitározni is megtanult. 2012 óta a komáromi Elektron Band énekesse. Az együttes az ország szinte egész területén fellép. Tamara egy nemrég megalakult dzsesszzenekarban is énekel.

szlenggel és ismert slágerekkel. A két szerelmes története azonban nem csak Vörösmartyt tartalmazott nyomokban, hiszen az értő fülek kihallhattak például kölcsönvett részleteket A kis herceg című méltán közkedvelt regényből is. A színészi játék, a díszletezés, és a megfelelő pillanatban megszólaló énekes, illetve szintetizátoros részek mind-mind hozzájárultak a mű élvezhetőségéhez. Nem csoda, hogy a színpad előadásai rendre sikert aratnak országos fesztiválokon is.

A színjáték végeztével a társulat tagjai a kiérdemelt vastaps kíséretében levonultak,

Művészetek Aulája

Színelőadás és koncert a rendhagyó órákon

A tanév utolsó előtti hetében, június harmadikán az iskola tanulói két kellemes rendhagyó órát tölthettek muzsikaszóval, irodalommal, költéssel.

A FOTÓ FORRÁSA: INTERNET

AGÁLA DUÓ 🐼 **JUHÁSZ ZOLTÁN** „Furulyázni a tarjáni zeneiskolában kezdtem, és Kiss András tanár úr ösztönzésére folytattam kitartóan a tanulást. Az Erkel-zeneiskolában kezdtem el Józsvival együtt klarinézni. Tatabányához, így Gál Istvánhoz való kötődésünk miatt lett a nevünk Gála duó. Kedvenc műfajunkká a dzsessz archaikus korszakából, az 1900-as évek elejéről származó ragtime-darabok váltak. A Helikonra azonban egy Bach-darabral készültünk.”

MAKACSEK JÓZSEF „2003 szeptemberében iratkoztam be az Erkel Ferenc Zeneiskolába. Azóta Kiss András tanár úr segít a fejlődésben. Az első három évben furulyáztam, később áttérhettem a klarinétra, amit eredetileg is szerettem volna csinálni. Jelenleg is ez a fő hangszerem, habár az előző tanév közepén belevágtam a szaxofonozásba is, ami szintén nagyon tetszik, így más, kicsivel könnyedebb műfajokat is tudok játszani.”

kulturális felhozatal a legtöbb nézőben pótolta a hiányérzetet. Az idei év áprilisában megrendezett keszthelyi Helikon művészeti verseny résztvevőinek előadásában hallhattunk különféle műfajú szóló és páros énekelőadásokat, illetve egy virtuóz klarinétduót. A délután zárásaként így a sokak által ismert és szeretett Trónok harca főcímdalának feldolgozását adta elő egy gimnáziumunk különböző évfolyamaiból összeállt négytagú zenekar. A bárdosos fellépőket keretes írásainkban röviden bemutatjuk.

Igazán remélem, hogy Vécseyne Kiss Ibolya tanárnő jövőre folytatja a zenei tehetségek lelkes gondozását is, a kalácskoncertek szervezését is. Köszönjük! SZABÓ NAPSUGÁR

FOTÓ: GÁL JÁNOS

INCZÉDI JUDIT Tamara osztálytársa. Zongorista édesapja révén már egészen kiskora óta a zene világában él. Így szinte elkerülhetetlen volt számára, hogy megismerje a zene különböző műfajait. Egy évig egy helyi zenekar, a Smitpál és a Bors tagja volt. Tamara és Judit a Helikonon könnyűzenei kategóriában indultak Martin Gaye és Tammy Terrel Ain't no mountain high enough című dalával.

majd egy rövid szünet után a Bárdos művészlelkű tanulói is bemutathatták tehetségüket a programsorozaton. Habár a

kalácskoncert két elengedhetetlen kelléke, a kalács és a kakaó elmaradt, ennek ellenére a

A FALON TÚLIAK 🐼

SZENDŐFI SÁRA „Nyolc éve hegedülök, két éve pedig a dedapám készítette Szendőfi-hegedűn játszom. Öt évet tanultam a tatabányai Erkel Ferenc Zeneiskolába járok, tanárom Laskay Zsoltné. 2012-ben Ujvári Bálinttal és Krajcár Dániellel már felléptem a Helikoni Ünnepeken könnyűzene kategóriában, akkor bronz minősítést kaptunk. Idén a Falon túliak nevű négyessel indultunk a Helikonon a Trónok harca főcímdalának átdolgozásával.”

TÖRKÖLY PETRA a csapat másik hegedűse. Több mint tíz éve hegedül. Hamar elkezdett fellépésekre, megyei versenyekre járni, ahonnan gyakran első helyezésekkel érkezett haza. Sárival és Andriszal együtt Laskay Zsoltné (Erzsike néni) zenekarában is játszanak. Amikor szükség volt rá, készségesen fellépett a bárdosos rendezvényeken.

SZEMES ANDRÁS a kvartettben a csellista. Hatodik éve csellózik, sok fellépésen részt vett, nem kevés sikerrel. Andris inkább a lassúbb, szomorúságos dalokat szereti, mert szerinte azokat jobban meg lehet formálni.

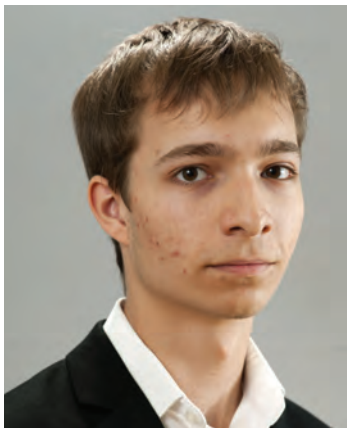
ASZTALOS TÍMEA a 9. a osztály tanulója, kongán kísérte a vonósokat. Kilenc éve zongorázik az Erkel Ferenc Zeneiskolában, zenész szülei révén többféle hangszert is kipróbálhatott. A gitározás alapjait is elsajátította már, és a dobokkal is tud kezdeni valamit. Eddig két komolyabb regionális versenyen vett részt, ahol bronz minősítésekben részesült.

A kémcsövek királya

– aki a kémia diákolimpia válogatójára is eljutott

Kevés olyan kémiafanatikus tanulóval találkozhattunk az évek során, mint Szemes András, a 11. osztály tanulója. Az OKTV-n elért sikeréről és további terveiről kérdeztük őt.

☺ Szia, András! Hányadik lettél az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny döntőjében?

– Kilencedik helyezést értem el az első kategóriában.

☺ Hogy készülteél a megmérettetésre?

– Igazából már a nyár elején elkezdtem készülni a versenyre a megadott irodalomjegyzékből. Néha már a tankönyv is kevésnek bizonyult, ezért más könyvekből is tanultam.

☺ Tudnál mesélni a verseny menetéről?

– A verseny maga három fordulóból állt. Az első és második fordulóban a feladatlapok főként elméleti kérdésekre épültek. Mindkét fordulót itt helyben, a Bárdos László Gimnáziumban rendezték. Én tulajdonképpen élveztem. Az volt a legjobb rész, amikor percekig néztem egy nehéz feladatot, majd rájöttem a megoldás kulcsára. Aztán a harmadik forduló már csak kísérletekből állt, ami két részre lett bontva. Az első része majdnem maximális pontszámú lett, de a második részben egy értelmezési hiba miatt sok pontot vesztettem, és emiatt lettem a kilencedik helyezett.

☺ Tudjuk, hogy voltál a nemzetközi diákolimpiának a válogatóján, ez hogyan kapcsolódik az OKTV-hez?

– Úgy, hogy az OKTV első tíz helyezettjét automatikusan behívták a diákolimpiára. Nagyon tetszettek az eddigi megmérettetések, mert azonos érdeklődésű diákok között voltam. Valamint az is jó volt, hogy a szállásunk egy egyetem kollégiuma volt, ami nagyon modern és tágas volt, így kényelmesen tudtuk eltölteni a szabadidőnket. Egész napos előadásokon vettünk részt, ahol az első egyetemi év tananyagát tanították meg nekünk. Ezt az anyagot pár nap elteltével kérték tőlünk számon, és mivel jó eredményt értem el, bekerülhettem a következő fordulóba is.

☺ Mik a terveid jövőt illetően?

– Az utolsó középiskolás évben is mindenképpen szeretnék részt venni a kémia OKTV-n, de elképzelhető, hogy más tantárgyban is megmérettetem magam ezen kívül. Mivel több potenciális ellenfél is idén végezte el a középiskolát, jövőre jobb eredményre számítok.

ANTAL DALMA – SÁMUEL BARBARA

Amerikából a dobogó tetejére repült

Angol nyelvből is országos siker!

Pataki Petra Gabriella (képünkön balra), 10. osztályos tanulónk neve már ismerős lehet különböző nyelvi, helyesírási, retorikai, illetve szép kiejtési versenyeredmények kapcsán, ám ez alkalommal kimagasló angol nyelvtudásáról is tanúbizonyságot tett. Petra az ECL nyelvvizsgaközpont által meghirdetett, és az idei tanév áprilisában lezajlott országos nyelvi versenyen ért el első helyezést, ezáltal elnyerte a megmérettetés fődíját, egy ingyenes akkreditált felsőfokú nyelvvizsga-lehetőséget. – SZABÓ NAPSUGÁR interjúja

☺ A többfordulós versenyen elindult hetvenkét diákból csupán húszan vehettek részt a szóbeli megmérettetésen. Ezen számokat látva mennyire lepett meg, hogy az első helyen végeztél?

– Be kell vallanom, hogy nagyon meglepődtem az eredmény hallatán. Természetesen reménykedtem, hogy esetleg benne leszek az első tizenben, netalán második vagy harmadik helyezett leszek, de a dobogó csúcsa mindenképpen váratlanul ért.

☺ Gondolom, azért sokat segített az a majdnem két hónap, amelyet az egyesült államokbeli Rhinebeckben található, Camp Rising Sun nevű nemzetközi táborban töltöttél. Véleményed szerint ez alatt az idő alatt mennyit fejlődött a nyelvhasználatod, valamint milyen más egyéb tapasztalatokkal gazdagodtál a hét hét leforgása alatt?

– A tábor óta sokkal bátrabban beszélek angolul, javult a kiejtésem, emellett szívesen használom a kint felszedett New York-i szlenget. Nyitottabbnak, elfogadóbbnak érzem magam, illetve jobban tisztába kerültem a saját külső-belső értékeimmel is. Tudatosabban élek, igyekszem odafigyelni arra, mi történik körülöttem, és keresem, hogy mi lehet mindezen történések hátterében.

☺ Milyen terveid vannak az angol nyelvvel kapcsolatban a jövőre nézve?

– Ha minden összejön, akkor idén nyáron külföldi kapcsolattartóként fogok dolgozni egy cégnél, a későbbiekben pedig idegenvezetői, illetve tolmács-fordítói pályára szeretnék lépni.

☺ Miért tartod fontosnak az idegen nyelvek tanulását, művelését napjainkban?

– Először is úgy gondolom, hogy ha valaki egy nyelvet megtanul, jobban meg tudja érteni az adott nép gondolkodását. Másrészt, mivel a dalszövegek, a számítógépes játékok és az internet nagy része sem magyarul van, ezért manapság szinte már lehetetlen legalább egy idegen nyelv ismerete nélkül élni. Harmadrészt pedig, ha valaki diplomát szeretne szerezni, vagy csak egy komolyabb állásra pályázik, nagyon fontos a nyelvtudás, mely általában szakmai téren nagyobb lehetőségeket biztosít.

☺ Végezetül mit tanácsolnál azoknak, akik szeretnének a jövőben minél jobb eredményeket elérni különböző nyelvi versenyeken?

– Szerintem a legfontosabb az, hogy nem szabad már előre rágórcsólni a feladatra. Nem kell a versenyt megelőző nap minden létező gyakorlólapot megoldani, inkább nézzen az ember valami jó sorozatot az adott nyelven, és lazítson egy kicsit, hagyja leülepedni a tudást.

☺ Köszönöm szépen az interjút, és felkészítő tanárodnak, Magi Máriának is gratulállok az elért sikerekhez.

Az emelteknek idén is jó volt a Bárdos!

A tavaszi-nyári vizsgaidőszakban ismét a Bárdos adott otthont a nem kötelező érettségi tárgyak emelt szintű érettségi vizsgáinak a megyében. Varga Istvánné megbízott arról tájékoztatta stábnakat, hogy a több mint fél ezer vizsgázó írásbeli és szóbeli megmérettetése harmincnál több vizsga- és javítási napon mindennemű gond és probléma nélkül megvalósult.

BEPILLANTÁS A FIZIKA REJTELMEIBE ☺ A fotó segítségével a palack oldalán kifolyó vizsgárg vizsgálható. Egy vízcepp parabólapályán mozog, mert a kiömlési törvény szerint akkora kezdősebessége lesz, mintha a

HÁLA AZ EGÉSZ NAPOS NYITVA TARTÁSNAK, A SULIKÖNYVTÁR CSENDES ZUGAI MEGFELELŐ HELYET BIZTOSÍTANAK A VERSENYEKRE KÉSZÜLŐ DIÁKOKNAK

FOTÓK: NAGY TAMÁS

A LA BÁRDOS ☺ XXVI/2014. vakáció hava

www.blg.sulinet.hu

vízszint magasságából szabadon esett volna, és mivel a nyomás a folyadékokban minden irányban gyengítetlenül terjed tova, a kezdősebesség vízszintes irányú lesz. A gravitációs erő a vízszintes irányú sebességet nem tudja megváltoztatni, így a csepp vízszintes irányban egyenes vonalú egyenletes mozgást végez. A mozgás függőleges komponense szabadesés, ami egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás. A két mozgás szuperpozíciójából származó összetett mozgásnál vízszintes irányban a megtett út az idővel egyenesen arányos, függőlegesen pedig négyzetesen, ebből következik a pálya parabolaág alakja, hiszen ez a másodfokú függvény grafikonja. Mivel a lyukon a víz folyamatosan folyik, így a teljes pálya kirajzolódik. A vizsgázó a fénykép alapján geometriai úton igazolja a fentieket.

KÖRTVÉLYFÁY ATTILA

A kitartás jutalma

Egy végzős diák visszatekintése

Hetekig tartó felkészülés, a legnehezebb feladatok, erős versenytársak, a legnagyobb elismerés. Talán ezekkel a szavakkal jellemezhetnénk az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyt. Már az országos döntőjébe is nagy szó bekerülni, nemhogy jó helyezést elérni ott. Vankó Lázár Bencének, iskolánk végzős tanulójának sikerült mindkettő. A huszonnyedik helyen végzett a több ezer diák közül a német versenyen.

☛ Mi inspirált téged arra, hogy elindulj ezen a megmérettetésen?

– Már kilenc éve tanulom a németet, és úgy gondoltam, hogy kipróbálom magam versenyhelyzetben is. Egyébként is szeretem ezt a nyelvet, és hát reméltem, hogy sikeresen fogok helytállni. Másrészt meg úgy gondolom, hogy jó dolog képviselni az iskolát megyei, országos szinten egy ilyen nivós tanulmányi versenyen, mint az OKTV.

☛ Ez a legnehezebb középiskolai tanulmányi verseny. Hogyan tudtál rá készülni?

– Ogonovszkyné Tanczer Erzsébet tanárnővel a különböző feladatrészeket gyakoroltuk, sokat beszélgettünk németül az aktuális témákról: háborúról, hírekről és a sportról. Ezenkívül már előtte is különórát vettem németből, ahol úgy gondolom, hogy sokat fejlődött a szókinccsem is.

☛ Milyen volt maga a verseny?

– Az OKTV három fordulóból áll. Az elsőt itt írtuk az iskolában. Épphogy sikerült bejutnom a második, fordulóra, ahol már nehezebbek voltak a feladatok, és szóbelit is tartottak. A szóbeli részen szerettem rafkos kérdéseket feltenni a

mind az iskolának, mind a tanárnőnek és persze magamnak is bizonyítani tudtam.

☛ Vannak-e terveid a némettel?

– Semmiképpen sem akarom elfelejteni, sőt, mindenképpen használni szeretném, ha lehetséges, külföldön. A németországi felsőoktatásban való részvételt sem zárom ki, jó lenne, ha ki tudnék menni az Erasmussal külföldre. Esetleg a későbbiekben szívesen tanítanám is a németet.

☛ Ha már a tanításról szó esett, mit gondolsz, miért választják kevesen ezt a nyelvet az iskolánkban?

– Sokan félnek és tartanak ettől a nyelvtől, mert furcsa, és sokaknak akár kellemetlen hangzású is lehet a kiejtése. Ennek ellenére ez egy nagyon fontos nyelv, és úgy gondolom, hogy minél több nyelvet tud az ember, annál több önmaga is, és mindenféleképpen jól hasznosítható a továbbiakban is. A másik pedig, hogy konkrét környezetünkben sok a sváb vagy a német származású ember, település. Ezekben a falvakban megmaradt a német nyelv használata, és éppen emiatt is érdemes lenne németet tanulni. Viszont sokkal fontosabb az, hogy minél több nyelvet sajátítson el az ember, és mondjuk, ha az angol és német mellett spanyolul vagy franciául megtanul, nagyon jó le-

AZ EREDMÉNYEK „SZÁLLÍTÓI” ☛

A tehetséges diák mellett a sikerek másik záloga a felkészítéssel – gyakran anyagilag el nem ismert – többletfeladatot vállaló pedagógus. Az egyik lehetőség a sikerre a tehetséges diák és mentor szerencsés találkozása – például a Trefort-diákkörben –, amint azt Gacsályi Adrienn vagy az Á La Bárdos eredménye mutatja. Nézzük a másik utat! Szemes András felkészítő tanára a korábbi osztályfőnök, Horváth Zsuzsa volt, akinek még intézményvezető-helyettesként is maradt kellő ideje a kémiafaktok menedzselésére. Vankó Bence németpályáját Ogonovszkyné és Schwarczingerné tanárnő 4-4 éven át egyengették, míg Pataki Petrát hat éve tanítja Magi Mária tanárnő. A tapasztalatok tehát azt mutatják, hogy a szorgalmas, értelmes tanulótlól akkor remélhető kiemelkedő eredmény, ha hosszabb időn át, nyugodt körülmények között dolgozhat vele az elkötelezett tanár.

vizsgáztatók. Innen pedig sikerült bejutnom az országos döntőbe a 13. helyen. Végül a 24. helyen végeztem, mivel a nyelvtani résznél a kérdező tanárok eléggé megkeserítették az életem. Kicsit csalódott voltam, mivel úgy gondoltam, a korábbi helyezést meg tudom tartani, de összességében úgy gondolom, sikeresen zártam, mert

hetőségek nyílnak meg előtte munkavállaláskor. ☛ Ha már megmérettetések, hogyan sikerültek az érettségi vizsgáid?

– A magyar szerintem nem volt annyira nehéz. A választható feladatok közül én az érvelést választottam, mivel ezt találtam a leglogikusabbnak. A matekról már eleve rossz érzéssel jöttem ki, és amint hazamentem, ténylegessé vált, hogy nem sikerült jól. Ebből is levontam a tanulságokat: sokkal több időt kell befektetni a gyakorlásába. Utána már csak az általam legnehezebbnek vélt volt hátra: az emelt történelem érettségi. A feladatrészekben voltak nehezek, gondolkodtatóak. A rövidfeladatoknál az utolsó miatt sokan méltatlankodtak, de a mai Magyarország helyzetét is át kell látni, másrészt a jövőnk miatt is fontos volt ez a feladatrész. Az esszék közül pedig, úgy gondolom, hogy lehetett ésszerűen választani. Amiket én választottam, azokat meg lehetett írni jól.

☛ Hogy telt az iskolában eltöltött nyolc évéd?

– Hosszú idő volt ez, és azért az életünknek egy meghatározó része is volt. Természetesen

nagyon sok szép emlék jut eszembe, és nyilván vannak olyan dolgok, amiket másképpen csináltunk volna. De biztos vagyok benne, hogy jó volt ebben az osztályban és iskolában tanulni. Rengeteget kaptunk az iskolától, és úgy gondolom, hogy azért valamit adni is tudtunk.

☛ Mik a terveid a középiskola után?

– Először is egyetemre mennék tanulni. A későbbiekben pedig olyan munkahelyen szeretnék dolgozni, amely boldogsággal tölt el. Ezekhez viszont elengedhetetlen, hogy a szóbeliket a lehető legjobban teljesítsem. Utána jó lesz belemenni a nyárba, utazgatni, fesztiválozni, kapcsolódni és aztán elérni, hogy felnőjek végre.

☛ Búcsúzóul mit üzennél az iskola diákjainak?

– Minél előbb jöjjenek rá arra, hogy igenis van értéke annak, hogy gimnáziumba járhatnak. Fontos, hogy hallgassanak a tanáraikra is, mivel sokat lehet tanulni arról a tantárgyról, amit az adott tanár tanít, másrészt pedig sok élettapasztalattal rendelkeznek, úgyhogy az élet dolgairól, menetéről is sokat megtudhatunk tőlük. A BESZÉLGETŐTÁRS BENCE UNOKATESTVÉRE, VARGA LEVENTE ► VOLT

Prospero négy- százötven éves

Gondolatok a Shakespeare-
évforduló kapcsán

A Shakespeare-jubileum alkalmat ad annak a kérdésnek a körbejárására, hogy a zseniális angol drámaíró kezd kimenni a divatból, vagy éppen (ma is) reneszánszát éli? Igen, arról a Shakespeare-ről van szó, aki 1564 áprilisában született, és a mai napig talán ő az egyetlen örök író, aki töretlen népszerűséggel fenn tudott maradni a világirodalomban, illetve inkább a színpadokon, filmvásznakon, és könyvlapokon különböző formákban. De a népszerűségnek ebben az esetben is ára van! A mai feldolgozások a legtöbb esetben azonban el is bizonyítanak: vajon a ravaszdi William életműve maradt meg nekünk, vagy valami, amit ha látna, bizony ő sem ismerne saját teremtett világára?

A SZÍNHÁZAKBAN újra feldolgozásra került Shakespeare-előadásokról, a művek újrafordításáról vagy musicalesítéséről és a Shakespeare-filmekről sokat hallhattunk... A nagy Wil-

liam egyes emberek kritikus szemszögéből már elcsépett és ósdi, de vannak olyanok is, akik szerint éppen ebben van a lehetőség és egyben a kihívás. Színházi szempontból megközelítve, a Rómeó és Júlia és a Hamlet című darabok a mai napig futnak a különböző budapesti és vidéki színpadokon. A Shakespeare-dramák a szerző emberábrázoló képességének köszönhetően számtalan olyan különleges szerep-
lehetőséget adnak a színművészek számára, amellyel felmutathatják tehetségüket. Talán négy-öt évvel ezelőtt volt, mikor a Víg-színházban láttam egy Eszenyi Enikő által megrendezett Rómeó és Júliát. Persze én, mint nagy színházba járó nem hittem volna, hogy nem a hagyományokhoz fognak ragaszkodni... Természetesen egy teljesen huszonegyedik századi darabot láthatunk, amelyben Júlia meztelen a színpadon,

Rómeó a rendes színházi páholyokon keresztül máshova hódítja meg Júliát, és a szereplők között volt, aki egy kerekesszéket játszott végig az előadást. Dízlet kevés volt, de a kivetítőn keresztül a nézőket is belevonták ebbe a kicsit elvont játékba. Az első felvonást végigkacagtam, csak azt nem értettem, hogyan fogom komolyan venni, amikor a szerelmesek meghalnak... Ezekről függetlenül a darab hatalmas sikert aratott. Shakespeare vagy látnok volt,

vagy valami varázsló, aki tudta, hogy abban az időben ugyanolyan problémákkal kell megküzdenie egy fiatal lánynak, mint a mostani időkben. Ugyanezt lehet elmondani a filmadaptációkról is, vegyük példának most a Hamletet. A problémák, amiket felvet, a szembefordulás a családdal, az öngyilkosság gondolata és hasonló még a mai napig érvényesek. Sőt, talán a mai emberek kicsit magányosabbak, és hajlamosabbak túlságosan is beleesni a melankolikus szerepbe. Mivel modern világot élünk, a technika csodái sokkal jobban vissza tudják adni ezt az aha-élményt a közönségnek. A Shakespeare-örökzöldeket is elérte a rövidítés, valami instant változat létrehozása. Ha műanyag, nem rozsdáll. Így természetes, hogy egy mai tinédzser számára a Rómeó és Júlia musical, és míg Mercutio nagymonológja ide-

genül cseng a fülének, az ügyeletes sztárral együtt énekl, hogy „lehetsz király!”...

Bizonyára mindenki hallott már például a mangaörületről, de a Shakespeare-mangákról is? Mert ha már a trendiesítésnél tartunk, mostanában mangasorozatokat is lehet kapni, amely tizenhat drámát dolgoz fel. Rómeó például különféle modern stílusban és különböző karakterű Júliákkal találkozik. Talán a történet is kicsit más, még is elgondolkoztató. Mikor elhatároztam, hogy cikk lesz Shakespeare életéről és arról, hogy művei mennyire meghatározók napjainkban is, nem is sejtettem, hogy ilyen fel-

AZ OLDALPÁR KÉPEINEK FORRÁSA: INTERNET

dolgozással fogok találkozni. Utánaolvastam kicsit, és nem is olyan új ez az örület. Rómeó és Júlia- esetleg Hamlet-képregények már 2007 óta vannak. Én ezen megdöbbszemtem. A képregény rengeteg elemet emel át az eredeti történetből, és kiegészíti a szereplőket, így itt is egy más szemszögéből láthatjuk az eseményeket. Sőt, nemcsak képregényben jelenik meg a shakespeare-i világ, hanem vannak különböző csoportok is, akik összegyűlnek, és eljátszzák a történetet az ő saját szereplőikkel, a kitalált ruhákban és szöveggel, mintha csak tesztem azt középföldés szerepjátékot kreálnának.

Talán ezek a különös feldolgozások hozzásegítik Shakespeare-t ahhoz, hogy ne menjen ki a divatból, és a művek valamelyest megmaradnak. A világ változik, viszont a művészetben felvázolt kérdéskör a mai napig sem változott. Mi is változunk, de úgy érzem, mindig lesz valaki vagy valami, ami ezt az ősi szellemet továbbörökíti majd valamilyen formában. Talán a Rómeó és Júlia és hasonló darabok sosem mennek ki a divatból. ■

AZ ÚJRAFORDÍTÁSOKRÓL

– Pro –

„Bizony, olvasva semmi baj nincs ezekkel a szövegekkel, ha valami nem világos, meg is lehet állni kis időre. Színházban ez azonban nem működik. Shakespeare szövegei nem arra születtek, hogy a néző a szavak jelentésén töprengjen, hanem hogy azt szemlélje, most melyiknek van igaza, miért olyan gúnyos ez, miért alázkodik meg az, miért nem vágja inkább pofon? Ehhez azonban gyorsabban kell a szöveget feldolgozni.” (NÁDASDY ÁDÁM)

– Kontra –

„Értem, mit csinálnak, azt is, hogy miért, mégsem tetszik. Jönnek az új fordítások, új Shakespeare-ek, miért is ne használnánk ki, hogy mi megtethetjük, párhuzamos Macbethjeink lehetnek, a régi attól még nem vész el, de élesebb, maibb, kegyetlenebb és mellbevágóbb mondatokat vághatnak egymás fejébe a klasszikusok. Angolul tudó költők szerencsére vannak, a Víg-színházban Varró Dániel fordította újra a Rómeó és Júliát, ennek következtében azt mondja Rómeó, hogy *apatikus a patikus*, bokafogás, Dániel. Nádasdy Ádám klasszikusabban modern, vagy hogy is mondjam, nem azt érzi az ember, hogy a Frédi és Béné nyelvezetével megvert Lear király szenved a pusztában. Ha nem érezném, hogy többet veszítünk, mint nyerünk, nyugodtabb volnék. De nem érzem, hogy akármilyen ócska az előadás, mégis szép szöveget mondanak el, van egy generális minimum, amiért megérte elmenni a színházba, hogy legalább annyit kapunk, mintha elolvastuk volna a darabot.” (FÁY MIKLÓS)

A búsképű lovag dalra fakad

Az egész tanévben értékes szórakozást nyújtó Latinovits-bérleten szereplő előadások közül harmadikként láthattuk a La Mancha lovagja című musicalt. A Miguel de Cervantes Saavedra 1605-ben keletkezett művén, a Don Quijotén alapuló előadás a téma, a zenés feldolgozás, és az eredeti értelmezés miatt is a nézők kedvencévé válhatott.

Cervantes regényében megörökítette az örök álmodozót, a szélmalmokkal harcoló, az életet csak azért is a valóságosnál szebbnek képzelő lovagot. A történet musicalváltozatában a szerzők az író, Cervantest (Jegercsik Csaba) is megelevenítik: ő meséli végig La Mancha lovagjának kalandjait úgy, hogy saját maga „bújik bele” Don Quijote bőrébe. Egy személyben ketten járnak végig az álmok, a hősi erények, a szerelem és megaláztatás útját a halálig.

Maga a darab egy modern börtönben kezdődik, ahova az író, illetve hű segítőt (Barát Attila György) bezárják a tárgyalásukig. A cellában is ítélethozatalra készülnek: a rabok készülnek

ítéletet mondani az írói életmű felett, és hogy ennek értékeit bizonyítsa, Cervantes játékra hívja a rabokat. Az előadásban ő alakítja a főszereplőt, Don Quijotét, és a társa alakítja Sancho Panzát, Don Quijote fegyverhordozóját.

Don Quijote egy bolond nemes ember, aki a lovagkorba képzelettel magát, és elindul kalandokat keresni. Célja, hogy olyan cselekedeteket hajtsa végre, mellyel lovagi rangot nyerhet. Egy fogadóról azt hiszi, hogy kastély, és a fogadós (Vikidál Gyula) a kastély ura. Itt meglátja Aldonzát (Fésűs Nelly), akiben ő úgy véli, hogy megtalálta szíve hölgyét, Dulcineát. Udvarolni kezd neki, és a lány hiába bizonygatja, hogy ő nem hölgy, csak egy egyszerű utcalány. Mikor a fogadó vendégei a szokásos durvasággal közelednek hozzá, Don Quijote a segítségére siet. A fogadó tulajdonosa bolondnak tartja Don Quijotét, de beleegyezik, hogy lovaggá üsse. Mindeközben Don Quijote unokahúga férjhez szeretne menni, és fél, hogy a vőlegénye visszalép a házasságtól, mert a nagybátyja megőrült. Vőlegénye Dr. Samson Carrasco (Varga Zoltán) azonban nem lép vissza, hanem elhatározza, hogy az atya segítségével megkeresik Don Quijotét, és a saját fantáziáját felhasználva kijózanítják. Dr. Carrasco

Fésűs Nelly (Aldonza): mindenki szerelméből a nagy lélek rajongójává válik

tükörlovagnak adja ki magát, és úgy mond „visszavarázsolja” Don Quijotét a valóságba. A főhős a halálos ágyán fekszik, és végrendeletét diktálja, melyben minden vagyonát unokahúgára hagyja, mikor megjelenik Aldonza, hogy búcsút vegyen tőle, és hogy visszaadja a képzelt szabadságába és a hétköznapi felül emelkedő eszményibe vetett hitét. A darab végén Don Quijote meghal, Cervantest pedig elviszik, hogy az inkvizíció emberei meghozzák az ítéletét. Szűcs Gábor rendezésében a mű nemcsak Cervantes korát, hanem a 20. századi fasiszta spanyol diktatúrát is megidézi. A börtönkellékek, ágyak, rácsok, a Bátonyi György által megteremtett látvány elemei változatosan válnak a gazdag fantáziabirodalom, az elmesélt történet díszleteivé is. Az előadás létrehozóinak köszönhetően a nézőben is folyamatosan megteremtődik az a jóleső érzés, hogy az aktuális körülményeket a fikció felül tudja írni.

KISS VIRÁG

A musical a Washington Square Színházban született, az 1965. november 22-ei premiértől 2328 alkalommal játszották. A forgatókönyvíró Dale Wassermann, az első rendező Albert Marre, a dalszerző Mitch Leigh, azok szövegírója Joe Darion volt. Több hazai siker után érkezett városunkba.

Érkezésétől megváltozik a börtön élete

A vágy titokzatos villamosa

A kétezer-tizenegyedik évi Latinovits-bérlet záró előadásán A vágy villamosa című darabot tekinthettük meg, ami méltó befejezése volt az idei tanév népházás színházlátogatásainak.

ANAGYJÁBÓL két és félórás műben nem volt érzelmekben és váratlan fordulatokban hiány. Együtt aggódtunk és nevtünk a szereplőkkel, mintha magunk is az előadás részeivé váltunk volna. Azt hisszük, nem is kell nagyobb elismerés annál, mint amikor a közönség nyakig libabőrösen, lélegezet-visszafojtva figyel az események alakulását, és már-már maga is felszisszen a durvább részeken.

A vágy villamosának szinte horrorisztikus látványvilága főként a borzongás

szerelmeseit ejthette rabul. Nehezen hisszük, hogy lett volna olyan néző, akinek legalább egy résznel ne borsódzott volna meg a háta.

Forgószínpadon jelenítették meg a régi New Orleans egy lerobbant részét, ahová a főszereplő utazott. A csinos hajdani irodalomtanárnő, Blanche DuBois bőröndjével és tévképzeteivel felpakolva érkezett meg hűgához, Stellához, és annak férjéhez, Stanley-hez látogatába. Már a darab elején fény derült Blanche gyengéire, ezt a szép holmik, a férfiak és az ital jelentették, de ezek közül is a legsúlyosabb probléma kísértő múltja volt, amely idegei rovására ment. A nő hiúsága dédelgetése érdekében folyton elismerésre vágyott, és ezzel a viselkedésével szinte azonnal ellenségévé vált Stanley-nek. A konfliktust e két szereplő teljesen különböző világának összetűzése jelentette, valamint a rég eltemetett sötét titkok fényre derülése.

Egy-egy poénnál nem lepődtünk meg a főként idősebb korosztálynál előforduló kissé összevarodott tekintetek láttán. Sőt a záró jelenetnél mi magunk is elgondolkoztunk egy pillanatra, hogy a hősnőnek nem mondható Blanche-t a halál vagy az örület ragadta-e magával, de így visszagondolva már világos a válasz.

A világszerte népszerű darab napjainkig nagyon is valós problémákat jelenít meg, a kísértő múlt már szenvedélyekbe való fojtásától, a már veszélyesen agresszív és fájdalmas szerelmen át egészen a döntéskényszerig, amely szerint csak egyik szerettünk szavának hihetünk. A vágy villamosa egy igazán magával ragadó mű, melyet érdemes egyszer megnézni. A bérletes sorozatnak kétségtelenül az egyik legjobb előadása volt, nekünk felkerült a személyes kedvenceink listájára.

DOBOS SZILVIA – KUTENICS KATINKA

Az előadás létrehozói

RENDEZŐ Guelmino Sándor
DÍSZLETTERVEZŐ Kárpáti Enikő
FORDÍTÓ Czimer József
SÚGÓ Dobos Erika
ÜGYELŐ Laczkó Edit
RENDEZŐASSZISZTENS Vágó Kata

Szereplők

BLANCHE Kerekes Éva
STANLEY Balázs Áron
STELLA Bakonyi Csilla
MITCH Schruff Milán
STEVE Timkó János
EUNICE Molnár Mariann
PABLO Maróti Attila
ÁPOLÓNÓ, MEXIKÓI ASSZONY
Tóth Rita
ORVOS Crespo Rodrigo
SHEP HUNTLEIGH Crespo Rodrigo
FIATALEMBER Jaskó Bálint
ALLAN Jaskó Bálint

Akiért mindig megéri színházba járni: Kerekes Éva

A SZERZŐ 🍷 Juhász Zoltán, a 10. a sokoldalú tanulója technikátörténeti kutatómunkájával különdíjat ért el a KUTDIÁK országos esszépályázatán, és meghívást kapott az őszi országos helytörténeti seregszemlére.

díszítés, a változatosság formában és színekben. A fajanszedények divatosá váltak a paraszti háztartásokban is, ottani használatával a család anyagi helyzetét is jelképezte. A fajansz nemcsak versenyhelyzetet teremtett, hanem új mázazási szokásokat is, melyekre később visszatértek.

A csákvári konkurenciának sok mindenben szerencséje volt. A Csákvár környéki agyag jó minősége lehetővé tette az ottani mestereknek a tűzálló edény készítését. A mázas edények készítését is előbb kezdték a tataiaknál. A mázas edények zöld, sárga, barna csíkozásúak, a csákvári fazekasok nem díszítettek különleges ötletességgel. Erre nem is volt szükség, mivel a Duna-Tisza között ők látták el tűzálló fazekakkal. Viszont a tatai fazekasokat is váltásra kényszerítette kínálatuk: a tűzálló edényekkel sikertelenebbül, a mázazás egyediségével sikeresebben teremtettek saját szélesebb piacot. A két fazekasközpont a versenyen kívül is folyamatosan hatással volt egymásra.

Mitől más egy csákvári és egy tatai edény?

A díszítés egyediségét jól megfigyelhetjük már az egyszerű határi korsókon is. Ez az edény természetesen soha nem készülhetett mázzal. A porózus agyagfalón átszivárgó víz a nap melegítő hatása miatt elpárolog, a párolgás hőelvonással jár, így a korsóban lévő víz nyáron, aratáskor is hűvös marad. Ezért nevezik gyakran könnyezőkorsónak, a benne lerakódó vízkő ellen hamuba forgatott golyókat tesznek az edénybe, mely rázaskor lemossa annak belső falát. Az edényt két szempont alapján vizsgáltam, és hasonlítottam össze más tájegységek korsóival. A formája hasonló más Kárpát-medencei edényekéhez, csak apró eltérések vannak. A díszítésben viszont más motívumokat használtak Tatán, ez már egyedi.

Tatai jellegzetességek – a színvilág

A tatai fazekasok a nagyobb számú értékesítés miatt a feketeedényt leváltó újításokkal próbálkoztak. A versenyhez a díszítésen keresztül kellett alkalmazkodniuk. Ekkor, a 19. század közepén alakult ki a jellegzetes tatai színvilág, ami a választható színek közül a fehér alapon zöld, kék máz lett. Egyes kutatók szerint a kék szín a vízre, a zöld a vízi növényekre utal. Csizsár József szerint azonban nem ezért alakult ki, hisz a legelső mázas edények színvilága még gazdagabb volt. Az anyagi okoknak sem lehetett szerepük, hiszen míg a zöld festék rézoxidból készült, a kék festékhez a kobalt-oxid alapanyagot használták, ami a legdrágább anyag volt. Kerestem a magyarázatot a céhes és ipartestületi szabályokban. Azonban itt sem

Jelentés a korong széléről

A tatai fazekasság régen és ma

Falun, Héregen születtem fecskék, kecskék kacsák, tyúkok, ötven éve leállított masinák, közé. Az udvarunkban voltak különleges, űrhajóra emlékeztető baromfiutatók. Érdekelt, hogy készültek, honnan vannak? Nagyszüleimtől megtudtam, hogy a piacon lehetett beszerezni ezeket a fazekastól – régen. A csirkeutatókat keresve jutottam el a tatai Fazekas utcába, a honnan nagypapám is származik. Ezért kezdtem el két évvel ezelőtt kutatni a tatai fazekasság történetét. Kutatásommal a TUDOK-konferencián is indultam, majd a Kutató Diákok Tudományos Esszépályázatára készítettem el az előadás kibővített írásos változatát. Most ennek egy egyszerűsített, rövidített-szerkesztett formáját olvashatják az érdeklődők.

Történeti összefoglaló

Kutatásom a tatai fazekasság történetének megismerésével kezdtem. Ezt már többen, részletesen feldolgozták. A török hódítás után újratelepítések történtek a szinte kiürült városban. 1715-ben három fazekas dolgozott Tatán. A földesúri mezővárosban 1722-ben alapítottak céhet a fazekasok. 1835 és 1870 között, a tatai fazekasság virágkorában már 71 fazekasmester és 149 inas dolgozott a városban. A céh 150 évig működött, 1872-ben megszűnt. A fazekasok száma az 1900-as években 96 volt. Az első világháború megnehezítette körülmények miatt az 1920-as évekig viszont már csak 24 mester dolgozott a városban, az 1930-as években számuk 9-re csökkent. Az Ipartestület 1941-ben létszámcsökkenés miatt megszűnt. Ma két hagyományörző fazekas, népi iparművész dolgozik Tatán: Csizsár József és Végh Ákos.

A feketeedények alkonya

A város fazekasai kezdetektől az archaikus díszítésű és formájú feketeedényeket készítették. A feketeedény égetésénél egy különleges eljárást használtak: elzárták a kemence összes nyílását, a füst az edénybe égett. Ez adta a fekete színt. Erre kavicsal egyszerű mintákat karcoltak, petróleummal fényesítették, a karcolás helye matt maradt. A 18. század közepén viszont már eltűnt a fekete kerámia. Ennek oka a piacon ki-

alakuló versenyre vezethető vissza. A fazekasok egyik ellenfele az Esterházy-fajanszgyár, másik ellenfele a csákvári fazekasipar volt.

A fajanszmanufaktúrát 1758-ban az Esterházy család alapította. A kínai porcelán mintájára a fajanszedényekre jellemző a cifrább

„Csak az az örökségünk, amit a kezünkbe adnak”

Ma két fazekas dolgozik Tatán. Csizsár József, aki egy régi fazekascsalád tagja, a mesterségbe már beleszületett, de csak később kezdett el fazekassággal foglalkozni. A mai napig a hagyományos tatai, fehér alapon kék-zöld díszítést használja. Huszonnégy évesen határozta el, hogy megtanulja a mesterséget, később aztán az igény is felmerült benne, hogy ezt a tudást továbbadja. A művészeti iskolában volt lehetőségük megtanulni a diákoknak az agyagművészetet a mestertől, itt volt is rá idő, hely. Ez a lehetőség 2007-ben megszűnt. Ezen kívül ma meghirdetnek szakköröket is, ezek általában sok jelentkezővel indulnak, akik azonban nem veszik komolyan, nincs elég fegyelem és kevés a korong is, az idő is.

A másik fazekas Végh Ákos, aki a régi, archaikus feketekerámiát készíti. Ez amolyan irratlan szerződés a két fazekas között. Végh Ákos nem fazekascsalád tagja. A fazekasság elsajátításáért bejárta az országot, felkereste a még működő mestereket, és tőlük tanulta a szakmát. ■

A Tatán egyedi kék-zöld színvilág

találtam a színhasználatra utaló szabályzatot.

A talált információim és kutatási eredményeim alapján a legvalószínűbb magyarázat a színhasználatra a divat. A 19. században egy általános divatváltás történt a paraszti világban. Ennek egyik fontos oka, hogy a füst, korom kikerült a házból. Már nem szennyezte a bent lévő tárgyakat. Bekerültek a színek a mindennapi életbe. A ruhákon, bútorokon és így a fazekastermékeken is megfigyelhetjük ezt. Ekkor azonban már a piacon volt a fajanszedény, ami több színt használt, és cifrább volt a fazekasárúnál. Aki megtehetette, inkább ezeket vásárolta. A fehér alapra felvitt díszítés ezekre a termékekre is jellemző volt. A fajansz és a tatai fazekasok által használt díszítő színek eredeténél pedig elképzelhető, hogy egy közös ősről találunk: a habán fazekasságra. A habán fazekasok által a Kárpát-medencében is elterjedtek az ónmázás edények. Az ebből kialakuló fajanszmanufaktúrákban habán mestereket is alkalmaztak. A holcisi manufaktúra után a második műhely volt Tatán. A tatai fazekasok ismerték, és a piacokon találkoztak a habán edényekkel. Ezekon pedig jellegzetes a kobaltkék, zöld, sárga, fekete szín használata. A domináns színek itt is a zöld és a kobaltkék. Ezen hatásokra alakult ki a 19. század közepén a három jellegzetes szín használata.

Tatai jellegzetességek – a minták

Az egyediséget meghatározó másik fontos alkotó a színvilág mellett a színekkel festett minták. A mesterek a mindennapi életből vet-

ték a mintákat. Ezek közül a két különböző festésű edénytípuson (máz nélküli engóbozott határikorsó és mázas) vizsgáltam egy-egy mintát. A határikorsók testén a gunyhós (azaz kunyhós) motívumot láthatjuk. A halászos nádból halászgunyhót állítottak a tó partján, ennek stilizált képét láthatjuk a határikorsók oldalán. A másik fontos minta, melyet általában tálak, tányérok, terítők munkával készült edények középebe írókáltak, a hármashal-motívum. ►► Köznap jelentése a gunyhós mintához hasonlóan a vízi életmódra, halászatra utal. Másik magyarázata egy ókeresztény szentháromság-motívum, ezzel a hagyománnyal írókázza Csiszár József is edényeire a mintát. Ma több mint 70 különböző motívumot ismerünk, amelyek eredete és jelentése már feledésbe merült. A minták a vonal mentén épülnek föl. Az edényre teszik ezt az első építőelemet, mellé karikák, közé rozmaringszálak, a karikákba kék behúzások kerülnek, két oldalra nyúlfül-, rózsakoszorú-minta. Érdekes a stilizált növényminták állatvilágból származó elnevezése például csibeláb, nyúlfül. E motívumokból és a már említett színvilágból épül föl az egyedi tatai díszítés.

A tarkázóasszonyok

A 19. század elejétől a paraszti háztartásokban nőtt a pompaigény, díszes öltözeteket kezdtek készíteni (például cifraszűr), az ehhez színekben is alkalmazkodó fajansz tálakat a falra akasztották, és ezekhez hímzést készítettek. Ezekhez a feltételekhez alkalmazkodva készítettek a tataiak a díszítésüket, amelyet egyedivé a „hímzészerrű” vonalvezetés tesz.

Tatán a fazekas és tarkázóasszonyok között egyedi munkamegosztás figyelhető meg. A tarkázóasszony általában fazekasfeleség vagy -özvegy volt, írókával díszítette az edényt. A fazekasfeleségek nem voltak céhtagok, nekik nem volt szükségük végigjárni a fazekasmesterre válás útját, az asszonyok jelenléte az edények készítése folyamatában már inkább a háziipari jellegre utal. Hogy a valóban fontos különbségeket lássam, kutatásom folyamán összehasonlítottam egy tatai margarétás tálal más tájegységek margarétás táljaival. A tatait a többi tájegység tálaitól a színek, minták helyi változatain kívül legbiztosabban a minta apróhímzés-jellege különbözteti meg. A több mint száz év során a díszítésvilág változatlan maradt. A motívumok nem vezethetők vissza egy korábbi díszítőelemre sem. Nem követhetjük nyomon a motívumok egymásból

A hímzsmintához hasonló kék-zöld motívumok

FELHÍVÁS ►► A Trefort Ágoston Tudományos Diákkör már most invitálja a valamilyen téma iránt nagyobb érdeklődést érző diákokat, hogy jövő évi kutatási feladatára a 222-es számú irodában jelentkezzenek!

való fejlődését és átalakulását, ezeket később sem fejlesztik tovább. Más tájegységek kialakuló és folyamatosan fejlődő motívumaira pedig mindezek a vonások jellemzőek. Úgy látszik, újabb tatai kuriózzal találkozunk. A magyarázatot senki nem tudja biztosan, de talán lehetséges, hogy egy ügyes vagy csinos tarkázóasszonytól, akinél mindenki szívesen vásárolt, terjedtek a motívumok. Ő találta ki, és használta ezeket, a többi tarkázóasszony pedig tőle vette át anélkül, hogy saját tehetségének határait nem számítva változtatott volna rajtuk.

A jellegzetességek összefoglalása

Kutatásom során sikerült megállapítanom a célul kitűzött kérdésre a választ: Miben áll a tatai fazekasáru egyedisége? A meglévő információkra, szakirodalomra és forrásokra támaszkodva összehasonlításokat végeztem más tájegységek formavilágával és díszítésével, ebből néhányat kiemeltem dolgozatomban. Csiszár József fazekasmesterrel való beszélgetésem során sok segítséget, kiegészítést kaptam ahhoz, ami a szakirodalomban állt. Az ország más tájegységein lévő edényekkel múzeumi kalauzok és a Magyar Néprajzi Múzeum digitális tárlatán keresztül hasonlítottam össze a tatai anyagot. Ezek alapján megállapítottam, hogy öt tényező szabja meg az egyediséget. A színvilág, a verseny és kapcsolat a csákvári fazekasokkal, a helyi életmód (tavak, halászat), a vallás, de a fő ok, ami egyedivé teszi, s amelyről nem ír ilyen többszörös összefüggésben a szakirodalom: a tarkázóasszonyok ügyes, finom munkája. A háziipari jellegnek és az apró, hímzésre utaló mintáknak köszönhető az az aprólékos, letisztult motívumkincs, amely a tatai fazekasáru egyedivé teszi. Ha az alul látható képen lévő mintát felismerjük, akkor tudhatjuk, hogy „ez tatai”.

JUHÁSZ ZOLTÁN

Egy tárlat hűlt helye

1980-tól 2014. február 6-ig egy állandó kiállítás őrizte a nagy múltú fazekasság emlékeit a tatai Kuny Domokos Múzeumban. A kiállítás azonban februárban végleg megszűnt. Többször jártam a múzeumnak ezen a részén, információt gyűjtöttem, fotókat készítettem. Amikor utoljára felkerestük a múzeum tárlatát, annak hűlt helyét találtuk, hiszen érkezésünk előtt vitték el a kiállítás utolsó darabjait. Kérdésemre, hogy miért szűnik meg a kiállítás, a teremőr csak azt felelte: „Már harminc éve itt állt. Generációk nőttek föl rajta... Haladni kell a korrall!”

Haladni kell a korrall? Azaz raktárba vinni mindent, ami a múltunkra emlékeztet? Én fontos feladatommak tartom azt, hogy a híres helyi fazekasság emlékeit megőrizzük. Ez az egyik utolsó lenyomata annak az értékes világnak, amely a mai generáció előtt még működött. Ezek Sütő András szavaival „gyermekkorunk tükörcserepei, melyek apró mécsesként a hátunk mögött a lábunk elé világítanak.” Ne hagyjuk elveszni!

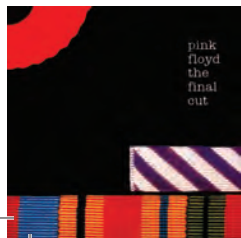
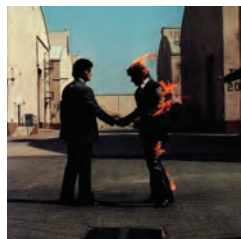
A KÉPEK FORRÁSA: INTERNET

Lázadás és filozófia hangszerelve

A Pink Floyd együttes fél évszázados története

A Pink Floyd 1964-ben jött létre Tea Set néven. Bob Klose gitároshoz, Roger Waters basszusgitároshoz, Nick Mason doboshoz és Rick Wright billentyűshöz csatlakozott Syd Barrett, aki a zenekar énekes-gitárosa lett, és a számok többségét is ő írta. Végül Klose kilépésével 1965-ben így már állandó felállás jött létre. Amikor egy rendezvényen kiderült, hogy van egy másik ugyanilyen nevű együttes, Barrett átnevezte a bandát The Pink Floyd Soundra (két blues-zenész, Pink Anderson és Floyd Council után). A „The” és a „Sound” az idő során lekopott a névről, így megmaradt a ma is ismert Pink Floyd. – NAGY PÉTER JAKAB tollából

Az a négy „hangcsoda”, melyet mindenkinek ismernie kell: Dark Side of the Moon ►► Wish You Were Here ►► The Wall ►► The Final Cut

Ahogy a zenekar egyre sikeresebb lett, Barrett egészségi állapota egyre romlott, az 1968-ban csatlakozó David Gilmour gitáros helyettesítette őt. Askizofrénia mellé párosuló mértékellenes és rendszeressé váló LSD-fogyasztás ugyanis pár hónap alatt teljesen tönkretette Barrett elmeállapotát. Teljesen kiszámíthatatlanná vált, gyakran csak maga elé bámult a próbákon, vagy egyetlen hangot pengetett órákig. Végül 1968 áprilisában kivált a zenekarból.

Az ezután időszak a megmaradt tagok stílusbeli különbségéből adódó zenei kísérletezésből állt. Ez a körülbelül két év előzte meg a nagy áttörést. Olykor igen szélsőséges ötleteket eredményezett ez az időszak. Az *Ummagumma* című albumra eredetileg teljesen avantgárd műveket vettek volna fel talált hangszerekkel. Ez végül nem valósult meg, és a lemezre élő felvételek és a négy tag saját szerzeményei kerültek fel. Ezek

az elsöre elég elvetemültnek tűnő stílusjegyek viszont a későbbi „nagy” Pink Floyd-slágerekben is fellelhetők. Az *Echoes*ban is vannak maddárhangok, a *Time* című szám első perce pedig órák csörgéséből és kattogásából áll, melyeket egy antik óraüzletben rögzítettek.

Az 1971-es *Meddle* című albumban jelent meg a 23 perces *Echoes*, napjaink egyik leghallgatottabb Pink Floyd-dala. Ezen a lemezen már érezhető, hogy ekkora már befejeződött a kísérletezés és a próbálkozás időszaka, létrejött a ma is ismert és népszerű Pink Floyd-hangzás.

Majd megjelent a *Dark Side of the Moon* 1973-ban. Az USA-ban a slágerlisták élére került, 741 hétig volt a Billboard 200-as listáján, ezzel rekordot állított fel. Az album szerves része a női vokál és a szaxofonos kíséret, valamint gyakran hallhatók benne véletlenszerű hangeffektek és beszédfoszlányok (a stúdióban lévő embereket interjúvolták meg). A speciális hangzásvilágot Alan Parsons hangmérnök segítségével hozták létre. Ez azért is jött jól, mert sok vásárló a hangzás érdekében rendszeresen cserélte az albumokat. A számok a mindennapi életben ránk nehezedő nyomást próbálják visszaadni.

A *Wish You Were Here* (1975) Syd Barrett hiányáról, valamint a zeneipar embertelenségéről szól. A *Shine on You Crazy Diamond* című dallal szintén Barrett előtt tisztelegtek (egyértelmű utalások vannak benne az egészségi állapotára). Egy történet szerint éppen ennek a számnak a keverése köz-

A pszichedelikus-progresszív rock megálmodója Syd Barrett, akinek álmát mások valósították meg

ben egy kövér, kopasz, szemöldök nélküli férfi sétált be a stúdióba. Nem tudták ki az, míg az egyikük fel nem ismerte régi zenésztársukat. Ez a két album jelentette az áttörést.

Időközben egyre inkább megnőtt Roger Waters szerepe a zenekarban. A zene másodlagossá vált, a szövegek Waters apjának haláláról szóltak a II. világháborúban, illetve Waters politikai nézeteiről.

1979-ben megjelent a *The Wall*. Fő témája a magányosság és a kommunikáció hiánya. A cím Waters gondolatából fejlődött ki, miszerint egy metaforikus falat akar maga és a közönség közé emelni. Az albumban végzett hangmérnöki munkáért James Guthrie Grammy-díjat kapott. 1982-ben bemutatták a *Pink Floyd: A fal* című filmet, melyet Waters és Alan Parker rendezett, és Gerald Scarfe animált. Az éveken át nem szűnő világsikerhez a Nobel-békedijra jelölt Bob Geldof ►► alakítása is jelentősen hozzáért.

1985-ben Waters kilépett a Pink Floydból, a

zenekart „kreatív időpocsékolásnak” nevezte. A szétválás oka valószínűleg Waters despotikus egyénisége és az ebből adódó konfliktus volt. A nélküle

maradt együttes azonban már csak árnyéka volt önmagának. A kibíratatlan embertől való megszabadulástól a tagok a művészi a kiteljesedést várták, de valójában hanyatlást jelentett. Húsz évvel később, 2005-ben a londoni Live 8 koncerten újra összeálltak, ami a koncert legnagyobb szenzációja volt. A következő dalok szólaltak meg: *Breathe (In the Air)*, *Money*, *Wish You Were Here*, *Comfortably Numb*. Az előadás után Gilmour elindult le a színpadról, de Waters visszahívta egy közös képre. Ez lett a koncert legnépszerűbb fotója. A Pink Floyd dal együtt létrejött egy új stílus is, amely leginkább a progresszív rockhoz hasonlít, de egyetlen műfajba sem lehet határozottan besorolni. A három dalszerző, Waters, Wright és Gilmour stílusának elegyedése egy egyedül, semmi addighoz sem hasonló műfajt hozott létre. Waters filozofikus dalszövegei mindig remekül illettek a dal hangulatához. Mély és komoly témákat érintettek, melyekkel a hétköznapi emberek is tudtak azonosulni. Ezzel párosultak Wright szép harmóniai és Gilmour gitárjátéka. Ő a mai napig a valaha élt egyik legjobb gitáros. Szólói nem eszeveszett gyors virtuóz szólók, nem is igényelnek komolyabb elméleti tudást, csupán egyszerű és fülbemészó dallamok. Mégis olyan erő járja át őket, amit csak akkor érthet

és érezhet meg az ember, ha meghallgatja. És ilyen maga a Pink Floyd is... Könyveket lehetne írni arról, hogy miért olyan különleges, de szavakkal képtelenség elmagyarázni azt, ami a zenéjükben árad. ■

